

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Právní a ekonomické aspekty hospodaření příspěvkových organizací
Legal and Economic Aspects of the Management of Semi-budgetary Organizations

Student: Bc. Veronika Gratzová
Vedoucí diplomové práce: Dr Mgr. Michal Koziel, Ph.D.

Ostrava 2015

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Veronika Gratzová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Právní a ekonomické aspekty hospodaření příspěvkových organizací**
Legal and Economic Aspects of the Management of Semi-budgetary Organizations

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretické vymezení příspěvkových organizací
3. Hospodaření příspěvkových organizací
4. Analýza hospodaření konkrétní příspěvkové organizace
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HAVLAN, Petr. *Veřejný majetek*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 169 s. ISBN 978-80-210-5606-0.

HRYZLÁKOVÁ, Eliška. *Majetek příspěvkové organizace*. Praha: Dashöfer, 2012. 93 s. ISBN 978-80-86897-66-0.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. Praha: ACHA obec účtuje s. r. o., 2013. 280 s. ISBN 978-80-9054-200-6.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

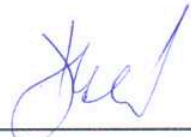
Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Michal Koziel, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 25.04.2015

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

Ostrava 25. dubna 2015

Veronika Grátová

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce, Dr Mgr. Michalu Kozielovi, Ph.D., za vedení, odborné konzultace a cenné připomínky, které mi poskytl při zpracování práce. Rovněž děkuji Mgr. Tomáši Dorazilovi, řediteli Základní školy Kravaře, příspěvkové organizace, a paní Dianě Frankové, ekonomce, za ochotu a poskytnuté informace.

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Teoretické vymezení příspěvkových organizací.....	7
2.1 Neziskové organizace	7
2.1.1 Členění neziskových organizací.....	9
2.2 Příspěvkové organizace	11
2.2.1 Příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky	12
2.2.2 Příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu.....	14
2.3 Příspěvkové organizace v oblasti školství	19
2.3.1 Statutární orgán	21
3. Hospodaření příspěvkových organizací	24
3.1 Hospodaření příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky.....	24
3.1.1 Rezervní fond	27
3.1.2 Investiční fond.....	28
3.1.3 Fond odměn.....	28
3.1.4 Fond kulturních a sociálních potřeb	29
3.2 Hospodaření příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu	31
3.2.1 Rezervní fond	33
3.2.2 Fond reprodukce majetku.....	33
3.2.3 Fond odměn.....	34
3.2.4 Fond kulturních a sociálních potřeb	34
3.2.5 Hospodářský výsledek.....	34
3.3 Příspěvkové organizace v odvětví školství v Moravskoslezském kraji.....	34
3.3.1 Financování provozu příspěvkových organizací v odvětví školství	35
3.3.2 Účelové investiční dotace do investičního fondu příspěvkových organizací v odvětví školství	37
3.3.3 Výsledek hospodaření a zadluženost příspěvkových organizací v odvětví školství.....	37
4. Analýza hospodaření konkrétní příspěvkové organizace.....	40
4.1 Základní údaje o Základní škole Kravaře, příspěvkové organizaci.....	40
4.2 Zřizovací listina	41
4.2.1 Předmět činnosti	42
4.2.2 Dodatky zřizovací listiny	42

4.3	Zdroje financování.....	43
4.3.1	Příspěvky od zřizovatele	44
4.3.2	Fondy.....	44
4.3.3	Dotace ze státního rozpočtu	46
4.3.4	Vlastní zdroje	51
4.4	Hospodaření ZŠ – hlavní činnost.....	52
4.4.1	Náklady hlavní činnosti v letech 2012 - 2014.....	53
4.4.2	Výnosy hlavní činnosti v letech 2012 - 2014.....	55
4.5	Hospodaření ZŠ – doplňková činnost.....	56
4.5.1	Náklady doplňkové činnosti v letech 2012 - 2014.....	57
4.5.2	Výnosy doplňkové činnosti v letech 2012 - 2014	58
4.6	Výsledek hospodaření v letech 2012 - 2014.....	59
4.6.1	Výsledek hospodaření z hlavní činnosti.....	59
4.6.2	Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti	60
4.7	Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti.....	60
4.8	Rentabilita nákladů doplňkové činnosti	61
5.	Závěr	62
	Seznam použité literatury a pramenů	65
	Seznam zkratk	68
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Tato diplomová práce pojednává o problematice hospodaření příspěvkových organizací se zaměřením na příspěvkové organizace v oblasti školství.

Náplní teoretické části práce je definování neziskového sektoru, tedy sektoru sloužícímu k uspokojení potřeb občanů v určitých oblastech a sektoru, jehož součástí jsou mimo jiné i příspěvkové organizace. Na rozdíl od obchodních společností, jejichž cílem je dosažení zisku, rozšíření základny svých zákazníků, prodej maximálního množství výrobků a služeb apod., nebyly organizace neziskového sektoru zřízeny za účelem podnikání. Nezaměřují se na zisk, nýbrž užitek. V práci je uvedeno, proč jsou tyto organizace tak důležité a kde se s nimi setkáváme. Jsou zde vymezeny hlavní znaky neziskových organizací, několik pohledů na jejich členění, a to dle třídících znaků a dle předmětu jejich činností na základě tří klasifikací.

Poté je v práci věnována pozornost samotným příspěvkovým organizacím. Existují dva typy příspěvkových organizací – příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu a příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem, je zde poukázáno na jejich společné znaky. Následně jsou tyto typy organizací sledovány už odděleně. V práci se dále zabývám tím, jaká legislativní úprava se k těmto organizacím vztahuje, včetně jejího vývoje v průběhu posledních let. Rovněž je popsáno, jakým způsobem jsou dané příspěvkové organizace zřizovány a kdo, respektive které orgány je mohou zřizovat. Pozornost je věnována i povinným náležitostem, jež musí být při zřizování a změnách příspěvkových organizací dodrženy, a rozdílu mezi hlavními a doplňkovými činnostmi, které mohou být organizacemi vykonávány.

Bliže je specifikována jedna z oblastí příspěvkových organizací - oblast školství, jelikož jsou tyto organizace dle mého názoru velmi významné pro rozvoj a kultivaci lidského potenciálu a klíčové k získávání a rozšiřování znalostí a dovedností.

Druhá část práce je věnována hospodaření příspěvkových organizací. Je zde uvedeno, jakým způsobem organizace získávají peněžní prostředky, s nimiž hospodaří, a to, jak s nimi hospodaří. Značná pozornost je věnována jednotlivým fondům, které příspěvkové organizace tvoří – rezervnímu fondu, investičnímu fondu/fondu reprodukce majetku, fondu odměn a fondu kulturních a sociálních potřeb. U všech těchto fondů je blíže specifikována jejich

funkce a účely, na něž lze prostředky fondů použít. Závěr této kapitoly patří statistikám týkajících se příspěvkových organizací v odvětví školství zřízených v Moravskoslezském kraji. Tyto statistiky zahrnují počet příspěvkových organizací v různých odvětvích, dále poskytnuté finanční prostředky a dotace k financování jejich provozu.

V poslední, praktické části práce zaměřené na hospodaření konkrétní příspěvkové organizace budou aplikovány poznatky z teoretické části práce. Pro tyto účely poslouží Základní škola Kravaře, příspěvková organizace, umístěná v obci Kravaře. Nejprve je zde tato škola stručně představena, poté je podrobně rozebrána zřizovací listina organizace včetně vydaných dodatků upravujících její základní znění. Samotná analýza hospodaření ZŠ Kravaře je sledována odděleně u hlavní a vedlejší činnosti. Celá tato část práce je doplněna o grafy pro snadnější a přehlednější porovnání zkoumaných veličin v průběhu sledovaných let.

Ke zpracování celé práce jsem využila znalosti získané prostřednictvím studia odborných knih a článků, zákonů, směrnic, statistik a zejména interních materiálů Základní školy Kravaře, které byly použity při zpracování závěrečné části práce.

Dílčím cílem diplomové práce je nastínění fungování příspěvkových organizací. Hlavním cílem je zjistit, jak Základní škola Kravaře, příspěvková organizace hospodařila v průběhu let 2012 – 2014 s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, od svého zřizovatele a dalších zdrojů a porovnání těchto let mezi sebou. V práci byla využita metoda popisu, zejména při zpracování teoretické části práce, a analýza, která byla použita při sledování hospodaření již zmíněné základní školy.

2. Teoretické vymezení příspěvkových organizací

2.1 Neziskové organizace

Neziskové organizace jsou takové organizace, které nebyly zřízeny za účelem podnikání, a zisk tedy není primárním důvodem pro jejich existenci. Jde o organizace zabezpečující aktivity v oblastech důležitých pro společnost, které však nejsou prováděny podnikatelskými subjekty. Neziskový sektor uspokojuje potřeby občanů zejména v oblasti sociálních služeb, vzdělávání, charity, zdravotnictví, kultury, životního prostředí a veřejné správy. Veškerý zisk organizace musí být použit pro další činnost těchto organizací prostřednictvím finančních fondů.

Mezi neziskové organizace patří

- zájmová sdružení právnických osob s právní subjektivitou,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- fundace,
- obce a kraje,
- organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti a
- příspěvkové organizace.

Neziskový sektor lze rozdělit na dvě části z hlediska principu financování, a to na neziskový veřejný sektor a neziskový soukromý sektor.

Neziskový veřejný sektor je tou částí neziskového sektoru, která je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní přímou volbou a podléhá veřejné kontrole. Opodstatnění těchto organizací je dáno jejich posláním, tedy podílením se na výkonu veřejné správy na úrovni státu, regionu či obce. Cílové funkce je dosahováno poskytováním veřejné služby.¹

Neziskový soukromý sektor je částí neziskového sektoru, jejíž cílovou funkcí není zisk, nýbrž přímý užitek. Je financována ze soukromých financí, tedy z financí soukromých

¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-8692-954-5. s 14-23.

fyzických a právnických osob, které neočekávají přínos zisku ve finančním vyjádření z vkladu do konkrétní, předem vymezené produkce či distribuce statků. Opodstatnění neziskových organizací působících v soukromém neziskovém sektoru vychází z principu sebeřízení společnosti, což představuje schopnost určitého společenství lidí žijících a spolupracujících ve vymezeném prostoru organizovat a vzájemně usměrňovat své jednání.²

Komplexní, mezinárodně uznávanou charakteristiku nestátních neziskových organizací ve svých studiích definovali profesori Lester M. Salamon a Helmut K. Anheier. Dle Salomona a Anheiera existuje pět základních znaků neziskových organizací. Ty jsou podle nich

1. institucionalizované (organized, institutionalized to some extent) – pro tyto organizace je důležité, aby měly určitou institucionální strukturu a k ní vytvořenou vnitřní organizační strukturu,
2. soukromé (private, institutionally separate from government) – jsou institucionálně odděleny od státní správy, což však neznamená, že by tyto organizace nebyly podporovány státem či to, že by součástí vedení nemohli být státní úředníci,
3. neziskové (non-profit-distributing, not returning profits generated to their owners or director) – neziskové organizace mohou tvořit zisk, ten však smí být použit pouze v souladu s posláním organizace, nepřipouští se jeho přerozdělování mezi vlastníky organizace, zakladateli organizace nebo vedením; cílem NO není vytváření zisku,
4. samosprávné a nezávislé (self-governing, equipped to control their own activities) – neziskové organizace musí být samosprávné, vybavené jejich vlastními postupy umožňujícími kontrolu vlastních činností; jsou autonomní a nejsou ovládány zvenčí,
5. dobrovolné (voluntary, involving some meaningful degree of voluntary participation) – aby mohly být organizace součástí neziskového sektoru, musí využívat dobrovolnou účast na své činnosti ve formě neplacené práce pro organizace, formou darů apod.,

² REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-8692-954-5. s 14-23.

K těmto kritériím neziskových organizací byly přidány dvě doplňující, dle nichž jsou neziskové organizace

6. nenáboženské (nonreligious, not primarily involved in the promotion of religion worship or religious education) a
7. nepolitické (nonpolitical, not primarily involved in promoting candidates for elected office).³

2.1.1 Členění neziskových organizací

Neziskové organizace (NO) lze členit podle různých třídících znaků. Rektořík ve své knize uvádí následující členění neziskových organizací - neziskové organizace podle kritéria zakladatele, neziskové organizace podle kritéria globálního charakteru poslání, neziskové organizace podle kritéria právně organizační normy a neziskové organizace podle kritéria způsobu financování.⁴

1.) neziskové organizace podle kritéria zakladatele

- organizace založené veřejnou správou (státní správou – ministerstva, ústřední úřad státní správy; případně samosprávou – obec, magistrát, kraj), jsou nazývány veřejnoprávní organizace,
- organizace založené soukromou fyzickou či právnickou osobou, nazývány jako soukromoprávní organizace,
- veřejnoprávní instituce - výkon účelu veřejné služby je dán povinností ze zákona.

2.) neziskové organizace podle kritéria globálního charakteru poslání

- organizace veřejně prospěšné založené za účelem produkce veřejných a smíšených statků uspokojujících potřeby veřejnosti – společnosti (případně charita, ekologie, zdravotnictví, vzdělávání, veřejná správa),
- organizace vzájemně prospěšné založené za účelem vzájemné podpory skupin občanů, včetně právnických osob, které jsou spjaty společným zájmem. Jejich posláním je uspokojování svých vlastních zájmů a veřejná správa dbá na to, aby šlo o takové

³ SALAMON, Lester M. a Helmut K. ANHEIER. *Social origins of civil society: explaining the nonprofit sector cross-nationally*. Baltimore: The Johns Hopkins University. Institute for policy studies, 1996. 44 s. ISBN 1-886333-26-2. s 3-4.

⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-8692-954-5. s 14-23.

zájmy, jež jsou ve vztahu k veřejnosti korektní a neodporují tedy zájmům druhých občanů a právnických osob.

3.) neziskové organizace podle kritéria právně organizační normy

- organizace založené dle zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla) a zákona č. 250/2000 Sb. (rozpočtová pravidla územních rozpočtů),
- organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace,
- organizace založené dle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

4.) neziskové organizace podle kritéria způsobu financování

- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů – organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – příspěvkové organizace, občanská sdružení, církve, náboženské společnosti, politické strany,
- organizace financované z různých zdrojů – dary, sbírky, sponzoring, granty či vlastní činnost,
- organizace financované z výsledků realizace svého poslání.⁵

Dále lze neziskové organizace členit podle předmětu jejich činností a to na základě tří klasifikací – Mezinárodně uznávané klasifikace ICNPO, Systému klasifikace netržních statků OSN – COPNI a odvětvová klasifikace ekonomických činností OKEČ.

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICNPO	Systém klasifikace netržních činností OSN COPNI	Odvětvová klasifikace ekonomických činností (nevýrobních) OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	1. Rekreační, kulturní služby	92. Rekreační, kulturní a sportovní činnost
2. Vzdělávání a výzkum	2. Vzdělávací služby, výzkum	80. Školství. 73. Výzkum
3. Zdravotnictví	3. Služby zdravotnické	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	4. Sociální služby	85.3 Sociální služby. 75. Kolektivní a individuální sociální služby a sociální politiky
5. Přírodní a životní prostředí		
6. Komunitní rozvoj a bydlení		

⁵ OTRUSINKOVÁ, Milana. *Hospodaření nepodnikatelských organizací*. 1. vyd. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. 132 s. ISBN 978-80-7318-789-7. s 8-9.

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICNPO	Systém klasifikace netržních činností OSN COPNI	Odvětvová klasifikace ekonomických činností (nevýrobních) OKEČ
7. Občanskoprávní osvěta a politické organizace		
8. Dobročinnost		
9. Mezinárodní nadační aktivity		
10. Náboženství a církve	5. Náboženství a církve	
11. Odbory a profesní spolky	6. Organizace profesní, odborářské a občanská sdružení	91. Činnost společenských organizací (odborné, politické strany, církve a profesní spolky)
12. Nespecifikované ,ostatní	7. Ostatní služby, smíšené a nespecifikované	93. Ostatní osobní služby

Tab. 2. 1 - Srovnání struktury neziskové činnosti v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ⁶

Od roku 2007 se pro statistické účely využívá Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE, jež nahradila dříve používanou klasifikaci OKEČ. Dle převodníku vydaného Českým statistickým úřadem, lze zjistit nové písmenné označení činností vykonávaných neziskovými organizacemi. Činnosti neziskových organizací jsou v sekcích

- O – veřejná správa, obrana a povinné sociální zabezpečení,
- P – vzdělávání,
- R – kulturní a zábavní, rekreační činnost,
- S – ostatní činnosti, tedy aktivity organizací, jež sdružují osoby za účelem provozování svých zájmů.⁷

2.2 Příspěvkové organizace

Jak již bylo zmíněno, příspěvkové organizace jsou jednou z forem neziskových organizací. Jsou zřizovány v rámci veřejného sektoru, především k hospodářskému využívání majetku státu a územních samosprávných celků a k zabezpečení veřejně prospěšných činností v oblasti sociálních služeb, vzdělání, zdravotnictví, kultury apod. Příspěvkové organizace při své činnosti zpravidla nevytvářejí zisk. Své služby poskytují bezplatně, případně za ceny,

⁶ ŠKARABELOVÁ, Simona. Vymezení pojmu nestátní nezisková organizace. In: *Centrum pro výzkum neziskového sektoru* [online]. [24. 2. 2015]. Dostupné z: http://www.e-cvns.cz/soubory_diskuze/vymezeni:nno.pdf

⁷ STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. 172 s. ISBN 978-80-7357-973-9. s 21.

kteře jsou nižší, než jsou jejich skutečné ceny. Jejich činnost nelze provozovat na principu samofinancování.⁸

Příspěvkové organizace vznikají a zanikají rozhodnutím zřizovatele, jsou ve svém rozhodování podřízeny jeho vůli a jsou napojeny na jeho rozpočet. Zapisují se do obchodního rejstříku, návrh na zápis podávají zřizovatelé. Mohou být zřízeny organizační složkou státu nebo územním samosprávným celkem.

Oba tyto typy příspěvkových organizací mají určité společné rysy, kterými jsou

- právní subjektivita,
- vznik ne za účelem podnikání,
- vznik vydáním zřizovací listiny zřizovatelem,
- zřizování fondů,
- hospodaření z rozpočtu zřizovatele.

2.2.1 Příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky

V České republice existuje dvoustupňový systém územní samosprávy. Na základě §99 zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky se Česká republika člení na obce, jež jsou základními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími samosprávnými celky. Ke konstituování vyšších územních samosprávných celků došlo ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří dle vlastního rozpočtu, jsou plnohodnotnými majetkoprávními subjekty a plnohodnotnými subjekty vlastnického práva. Je jim tedy umožněno vlastnit majetek a nakládat s ním.

To dokládá zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), který definuje kraje jako veřejnoprávní korporace s vlastním majetkem a vlastními příjmy vymezenými zákonem a hospodařící za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích do samostatné působnosti krajů patří kupříkladu předkládání zákonů Poslanecké sněmovně, předkládání návrhů zákonů Ústavnímu soudu na zrušení právních předpisů, má-li za to, že jsou v rozporu

⁸ HAVLAN, Petr. *Veřejný majetek*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 169 s. ISBN 978-80-210-5606-0.

se zákonem. Dále vydávání obecně závazných vyhlášek kraje, zakládání a zřizování právnických osob a organizačních složek kraje a zřizování a rušení příspěvkových organizací.

Stejně tak jsou i obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích veřejnoprávními korporacemi s vlastním majetkem, v právnických vztazích vystupují svým jménem a nesou odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Kraje a obce se od klasických státních orgánů odlišují širší mírou samosprávy - při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem a pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

Územní samosprávné celky zřizují příspěvkové organizace pro činnosti, jejichž rozsah, struktura a složitost vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. Z tohoto tedy plyne, že územní samosprávný celek může pro plnění svých úkolů zřídit rozhodnutím příspěvkovou organizaci. Tyto úkoly musí být v souladu s posláním územně samosprávného celku. Primárním zájmem obcí a krajů není dosahování zisku, ale, jak již bylo zmíněno, uspokojování potřeb občanů.

Činnost příspěvkových organizací zřizovaných územními samosprávnými celky je upravena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, účinným od 1. 1. 2001. Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků a stanovuje pravidla hospodaření s jejich finančními prostředky. Dle tohoto zákona mohou územní samosprávné celky ve své pravomoci k plnění svých úkolů zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk. Ve většině případů se jedná o takové činnosti, při nichž se vlastní příjmy organizace rovnají nebo jsou nižší než náklady spojené s poskytováním služeb.⁹

Před účinností tohoto zákona, tedy před 1. lednem roku 2001, vykonávaly vlastnické právo a jiná majetková práva obcí, vedle těchto subjektů samotných, rovněž jejich rozpočtové a příspěvkové organizace. V pravomoci obcí bylo jejich zřizování dle § 31 zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky). Tyto organizace byly právnickými osobami, nemohly však majetek vlastnit, mohly pouze hospodařit s majetkem příslušné obce. Hospodaření těchto organizací s obecním majetkem nebylo obecně závazně upraveno zákonem. Klíčovým byl tedy 1. leden roku 2001, kdy nabyl účinnosti zákon č.

⁹ § 23 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

250/2000 Sb., toto datum se však nestalo mezníkem, od něhož by se měnila majetkoprávní podstata příspěvkových organizací. Byla jim i nadále ponechána právní subjektivita.¹⁰

2.2.2 Příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu

Organizačními složkami státu jsou ministerstva, jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis. Organizační složky státu nejsou právnickou osobou a nemají právní subjektivitu, jsou však samostatnou účetní jednotkou.

Zřizovatelem těchto příspěvkových organizací jsou ty ústřední orgány státní správy, na jejichž části státního rozpočtu jsou příspěvkové organizace napojeny finančními vztahy.

Příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu se řídí zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon nahradil předcházející neúplnou obecnou úpravu hospodaření s majetkem státu (především vyhlášku federálního ministerstva financí č. 119/1988 Sb., o hospodaření s majetkem státu), která byla stále obtížněji aplikovatelná. Cílem přijetí zákona č. 219/2000 Sb. bylo vytvoření stabilního právního rámce hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, který by odpovídal současným společenským podmínkám. Rovněž byla vydána i prováděcí vyhláška k tomuto zákonu, vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu.¹¹

Jak vyplývá z názvu, funkci zřizovatele zastávají organizační složky státu. Příspěvkové organizace zřízené před platností zákona č. 219/2000 Sb. pokračují v činnosti a funkci zřizovatele organizace plní organizační složky státu, případně vyšší územní samosprávné celky nebo obce, byla-li pravomoc zřizovat, řídit a zrušovat přenesena na příslušná zastupitelstva.¹²

¹⁰ HAVLAN, Petr. *Veřejný majetek*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 169 s. ISBN 978-80-210-5606-0. s 27-32.

¹¹ MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, sv. Účetnictví, daně. 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4. s 37.

¹² tamtéž

Postavení příspěvkových organizací a jejich hospodaření upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2.2.2.1 Zřizování a změny příspěvkových organizací

Rozhodnutí o zřízení příspěvkové organizace musí být výsledkem podrobné analýzy veškerých právních a ekonomických aspektů a mělo by zohledňovat specifika jednotlivých odvětví činnosti. Je samozřejmě nezbytné to, aby orgány územních samosprávních celků konaly s vědomím, že nakládají s veřejnými prostředky a veřejným majetkem, přičemž mají chránit veřejné zájmy a mají respektovat pravidla stanovená zákony.¹³

Zřizovatel příspěvkové organizace vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu. Zřizovací listina má zásadní význam, definuje totiž základní pravidla fungování dané příspěvkové organizace, vymezuje její činnost, pravomoci a povinnosti vůči zřizovateli. Tato listina představuje základní dokument příspěvkové organizace, má právně závazný charakter a musí obsahovat

1. úplný název zřizovatele, tedy kupříkladu název příslušné obce, respektive kraje; obec jako zřizovatel musí rovněž uvést i zařazení příspěvkové organizace do správního obvodu okresu,
 - a.) název (přičemž musí být vyloučena možnost záměny s názvy jiných organizačních složek zřizovatele – cílem je odlišit příspěvkovou organizaci nejen od jiných příspěvkových organizací, ale od jiných organizací vůbec) – je vhodné, aby byl název příliš dlouhý, musí být totiž uveden na veškerých dokladech v úplném znění,
 - b.) sídlo určené přesnou adresou a
 - c.) identifikační číslo příspěvkové organizace,
2. vymezení hlavního účelu, pro který je příspěvková organizace zřízena, a uvedení předmětu její činnosti,
3. označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace; obvykle bývá statutárním orgánem jedna osoba (typicky ředitel, případně ředitelka),

¹³ POSPÍŠIL, Petr, Blanka ŠTEFANKOVÁ a Ivana DURCZOKOVÁ. Příspěvkové organizace územního samosprávného celku - proces zřízení a zřizovací listina. In: <http://www.ucetnikavarna.cz>. [online]. [2. 1. 2015]. Dostupné z: [http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9368v12187-prispevkove-organizace-uzemniho-samospravneho-celku-proce/?search_query=\\$issue=34I72](http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9368v12187-prispevkove-organizace-uzemniho-samospravneho-celku-proce/?search_query=$issue=34I72)

4. vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, jenž zřizovatel předává do správy příspěvkové organizaci k jejímu hospodaření a využití především pro zabezpečování veřejných statků,
5. vymezení majetkových práv takovým způsobem, aby příspěvková organizace mohla řádně spravovat svěřený majetek, včetně majetku získaného její vlastní činností, darem apod.,
6. vymezení pravidel pro výrobu a prodej zboží, jestliže jsou předmětem činnosti příspěvkové organizace,
7. vymezení práv a povinností spojených s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům,
8. druhy zřizovatelem povolené doplňkové činnosti navazující na hlavní účel činnosti příspěvkové organizace; tato doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavní činnosti,
9. vymezení doby, na kterou je příspěvková organizace zřízena.¹⁴

*"Musí v ní být tedy uvedeno vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena, a práva a povinnosti spojené s plným, efektivním a ekonomicky účelným využitím tohoto majetku, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavby, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, a práva a povinnosti spojené s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně."*¹⁵

Tyto údaje se zveřejňují v Ústředním věstníku České republiky, který v listinné i elektronické formě vydává Ministerstvo spravedlnosti. Zřizovatel má povinnost oznámit údaje Ústřednímu věstníku ČR do 15 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti (vznik, rozdělení, sloučení, splnutí či zrušení) došlo.

Zřizovací listinu schvaluje příslušné zastupitelstvo územního samosprávného celku, tedy zastupitelstvo kraje (dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích – „Zastupitelstvu je vyhrazeno zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny.“¹⁶) či zastupitelstvo obce (dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je

¹⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1. s 280-281.

¹⁵ HRYZLÁKOVÁ, Eliška. *Majetek příspěvkové organizace*. 1. vyd. Praha: Dashöfer, 2012. 93 s. ISBN 978-80-86897-66-0. s 1.

¹⁶ § 35, odst. 2, písm. j, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích

„Zastupitelstvu obce vyhrazeno zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny.“¹⁷⁾

Měnit zřizovací listinu lze jen jejími dodatky, je proto důležité, aby se zřizovatel pečlivě rozhodl, jestli chce, aby listina byla sepsána podrobně, tedy s konkrétními pravidly pro konkrétní situace, či naopak obecně s odkazem na metodické pokyny. Ty mohou být jednodušeji přizpůsobeny potřebám organizace nebo zřizovatele, rovněž mohou být přepracovány, dopracovány nebo měněny podle toho, čeho chce zřizovatel docílit. První případ je výhodný z hlediska právní a ekonomické jistoty, listina se však stává rigidní a organizace se může dostat do situace, kdy není možné některé operace provést, přestože jsou výhodné a žádoucí. Výhodou druhého případu spočívajícím v odkazech na metodické pokyny, je vysoký stupeň adaptability, nevýhodou však mohou být často se měnící pravidla a složitost systému metodických pokynů. Může tak docházet k situacím, kdy není jednoduché určit, jestli některé povinnosti uložené pokynem zůstávají stále v platnosti, nebo zda byly nahrazeny jiným pokynem.¹⁸

Ke vzniku, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, v němž rovněž určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové nebo přejímající organizace. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít jen u PO téhož zřizovatele. Sloučení příspěvkových organizací spočívá v tom, že se dvě z organizací sloučí v jedinou. Jedna organizace zaniká a ta druhá se stává nástupnickou organizací, přičemž přebírá veškeré závazky zaniklé organizace. Je poté třeba změnit zřizovací listinu takovým způsobem, aby odpovídala skutečnosti. Ke sloučení nejčastěji dochází, když dvě PO vykonávají činnosti, které spolu úzce souvisí a je to z hlediska hospodaření neefektivní. Během splynutí zanikají dvě nebo více příspěvkové organizace a vzniká organizace nová. Nejčastější postup spočívá v založení nástupnické organizace a následným zrušením původních PO.

Jestliže zřizovatel rozhodne o zrušení organizace, přechází její majetek, práva a závazky na zřizovatele, a to uplynutím dne uvedeného v rozhodnutí o zrušení.

¹⁷ § 84, odst. 2, písm. d, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁸ MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, sv. Účetnictví, daně, 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4. s 53.

2.2.2.2 Hlavní činnost

Hlavní činností je naplňován účel, za jakým byla příspěvková organizace zřízena, tedy zabezpečení veřejně prospěšných činností v návaznosti na potřeby společnosti. Je vhodné vymezit hlavní účel obecně, aby tak pojal co možná největší rozsah činností. Měl by zároveň vystihovat podstatu a primární smysl činnosti organizace. Znění zřizovací listiny určuje, zda může organizace vykonávat konkrétní činnost, či nikoliv.

Není pravdou, že v případě, že některá z činností není vymezena jako činnost doplňková, pak tato činnost spadá pod činnost hlavní. Stejně tak neplatí to, že pokud na některé činnosti organizace nerealizuje zisk, pak je tato činnost hlavní činností.¹⁹

2.2.2.3 Doplňková činnost

Příspěvkové organizace mohou se souhlasem zřizovatelem vedle hlavní činnosti provozovat i činnost doplňkovou. Doplňková činnost umožňuje příspěvkovým organizacím získat mimorozpočtové finanční prostředky na posílení rozpočtu, lépe využít své hospodářské možnosti a co možná největší využití ekonomického potenciálu dané příspěvkové organizace. Jde o takové činnosti, které mají hospodářský charakter a jejichž hospodaření se hodnotí podle dosaženého výsledku hospodaření. Tyto činnosti nesmí být prováděny na úkor hlavní činnosti, nesmí nikterak narušovat plnění hlavního účelu organizace, výkony hlavní činnosti tedy nesmí být omezovány nebo převáděny z charakteru veřejných statků do výdělečné činnosti. V případě, že by došlo ke kolizi hlavní a doplňkové činnosti, nikdy nesmí být upřednostněna činnost doplňková, byť by to mohlo být pro organizaci ekonomicky výhodné. Pokud příspěvková organizace vytváří v rámci své doplňkové činnosti zisk, smí jej použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti. Zřizovatel však může povolit i jiné využití tohoto zdroje. Pokud zřizovatel PO ve zřizovací listině vymezil okruhy doplňkové činnosti, učinil tak s vědomím, že daná doplňková činnost nebude ztrátová.²⁰

Příspěvkové organizace se v oblasti těchto činností chovají jako podnikatelské subjekty, jen však za předpokladu, že dal zřizovatel souhlas k doplňkové činnosti. Doplňková činnost musí být sledována odděleně. V praxi je běžné, že mají příspěvkové organizace

¹⁹ MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, sv. Účetnictví, daně, 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4. s 50.

²⁰ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. 167 s. ISBN 978-802-4519-234. s 93.

několik doplňkových činností.²¹ Zřizovatelé ve zřizovacích listinách stanovují podmínky provozování doplňkové činnosti, ačkoli stanovení těchto podmínek není povinnou náležitostí zřizovacích listin. Jednou z obvyklých podmínek je, aby doplňková činnost nebyla, jak je již uvedeno v předcházejícím odstavci, ztrátová – není to však stanoveno přímo zákonem. Na rozdíl od příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu, u kterých zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů stanovuje toto: „*V případě, že hospodářským výsledkem jiné (doplňkové) činnosti ke dni 30. září je ztráta, je statutární orgán příspěvkové organizace povinen zajistit, aby byla do konce rozpočtového roku vyrovnána, nebo učinit opatření k ukončení činnosti tak, aby v této činnosti nebylo pokračováno po skončení rozpočtového roku.*“²²

Doplňkovou činností může kupříkladu být pronájem prostor, pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí, výuka jazyků, výuka sportovních aktivit nebo půjčování kostýmů v případě divadel.

2.3 Příspěvkové organizace v oblasti školství

Základní principy a zásady, jimiž se poskytování vzdělávání řídí, jsou ukotveny v Listině základních práv a svobod. V Listině základních práv a svobod je uvedeno, že:

„(1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.

(2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.

(3) Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělávání poskytovat za úplatu.

(4) Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.“²³

K samotnému vzdělávání a školství se krom již uvedené Listiny základních práv a svobod vztahují rovněž

- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů,

²¹ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. 167 s. ISBN 978-802-4519-234. s 93.

²² §63 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

²³ čl. 33 Listiny základních práv a svobod

- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 2/1969 Sb., o působnosti ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů.

Veřejné školy a školská zařízení jsou zřizovány obcí, svazky obcí či krajem ve formě příspěvkových organizací nebo školských právnických osob podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona. Ministerstvo zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo státní příspěvkové organizace podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích a § 169 školského zákona.

Dokladem o zřízení je zřizovací listina vydána zřizovatelem; údaje, které musí být součástí této listiny, jsou již uvedeny v kapitole „2.2.2.1 Zřizování příspěvkových organizací“. Činnost těchto organizací upravuje školský zákon ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2005. Tento zákon upravuje základní, střední, vyšší odborné a některá jiná vzdělávání ve školách a školských zařízeních, stanovuje podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňuje, vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanovuje působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství.

Školy jsou zapsány ve školském rejstříku, což je veřejný seznam obsahující rejstřík škol a školských zařízení a rejstřík školských právnických osob. Krajský úřad vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o

- mateřských školách, s výjimkou mateřských škol zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a
- školských zařízení, tedy o zařízeních školního stravování, školní družiny, školního klubu, domu dětí a mládeže, střediska volného času apod., opět s výjimkou školských zařízení zřizovaných MŠMT.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vede v rejstříku škol a školských zařízení údaje o

- mateřských školách zřízených MŠMT,
- školských zařízení zřízených MŠMT,
- ostatních školách (tedy o základních a středních školách, konzervatořích, vyšších odborných školách, jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky, základních uměleckých školách),
- školských zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo pro preventivně výchovnou péči,
- školských účelových zařízení, v nichž se uskutečňuje praktické vyučování.²⁴

Zápisem do rejstříku škol a školských zařízení vzniká právnické osobě, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení právo poskytovat vzdělávání a školské služby a právo vydávat doklady o vzdělání. Stejně tak zápisem vzniká nárok na přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu či z rozpočtu územního samosprávného celku.

Dle § 146 školského zákona se žádost o zápis školy nebo školského zařízení do rejstříku školských zařízení pro následující školní rok podává u krajského úřadu příslušného podle sídla právnické osoby, která bude vykonávat činnost školy nebo školského zařízení, a to do dne 30. září. V případě škol a školských zařízení, jejichž rejstřík vede ministerstvo (viz výše), krajský úřad postoupí žádost se svým vyjádřením ministerstvu do dne 30. listopadu. Ve výjimečných případech může orgán vedoucí rejstřík prominout zmeškání termínu pro předložení žádosti o zápis, případně může rozhodnout o dřívější účinnosti zápisu do rejstříku.²⁵

2.3.1 Statutární orgán

Ředitel školy vystupuje v pozici statutárního orgánu v případě příspěvkových organizací zřízených ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí a v případě školských právnických osob. Součástí zřizovací listiny musí být jednoznačná pasáž, v níž je ředitel školy označen jako statutární orgán příslušné příspěvkové organizace, včetně uvedení základního právního rámce jeho jednání.

²⁴ PUŠKINOVÁ, Monika. *Právo pro ředitele škol v kostce*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014. 324 s. ISBN 978-80-7478-397-5. s 28.

²⁵ § 146 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů

Ředitelům škol z jejich postavení vyplývá množství práv a povinností, mezi nejdůležitější povinnosti patří postupování pouze v souladu s platnými předpisy a se zřizovací listinou. S tím souvisí to, že ředitelé v pozici statutárního orgánu příspěvkových organizací, respektive příspěvkové organizace jako takové, nemohou poskytovat dary (dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů: „*Příspěvková organizace není oprávněna poskytovat dary jiným subjektům, s výjimkou obvyklých peněžitých nebo věcných darů svým zaměstnancům a jiným osobám ze svého fondu kulturních a sociálních potřeb a s výjimkou postupu podle § 27 odst. 6.*“²⁶) nebo uzavírat nájemní smlouvy bez souhlasu svého zřizovatele. Ředitelé školy mohou nakládat jen s majetkem zřizovatele, který byl škole svěřen k hospodaření a to v mezích práv a povinností stanovených zřizovatelem na základě zákona. Mezi další povinnosti ředitelů patří zajištění vedení povinné dokumentace a umožnění provedení kontroly kontrolním orgánům. Dle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu je: „*Daňový subjekt povinen umožnit správci daně zahájení a provedení daňové kontroly*“²⁷ a dle § 15 odst. 2 zákona č. 250/2000: „*Územní samosprávný celek a svazek obcí vykonává kontrolu hospodaření jím zřízených nebo založených právnických osob.*“ Ředitelé škol jako statutární orgán rovněž musí zajistit bezpečnost a ochranu zdraví svých žáků a studentů, dále jednají s jinými subjekty, uzavírají povinné smlouvy a vydávají povinné směrnice jako je organizační řád, vnitřní platový předpis nebo vnitřní kontrolní systém. Ředitelé samozřejmě musí při výkonu své činnosti postupovat v souladu se školským zákonem a ostatními zákony, které se na něj vztahují.²⁸

Mezi práva a povinnosti ředitelů škol ve smyslu činnosti podle školského zákona patří vydávání školního vzdělávacího programu a zpracování výroční zprávy, která je schvalována školskou radou. Ředitelé vydávají školní řád a vnitřní řád; školský řád je také schvalován školskou radou, vnitřní řád však ne. Některá práva vyjadřují možnost, kdy ředitel může, ale nemusí určitým způsobem postupovat či rozhodovat – zřízení funkce asistenta pedagoga ve třídě, v níž studuje žák se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 16 odst. 9 školského zákona), vyhlášení ředitelského volna (§ 24 odst. 2 školského zákona), udělování pochval a důtek (§ 31 odst. 1 školského zákona) či stanovení náhradního termínu opravné zkoušky (§ 53 odst. 3 školského zákona), prominutí nedodržení lhůty pro omluvu nepřítomnosti u maturitní zkoušky (§ 81 odst. 2 školského zákona) apod.

²⁶ § 37 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

²⁷ § 86 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

²⁸ PUŠKINOVÁ, Monika. *Právo pro ředitele škol v kostce*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014. 324 s. ISBN 978-80-7478-397-5. s 35-43.

V průběhu základního vzdělávání žáků jsou ředitelé škol povinni zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků (podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých), dále mají povinnost zajistit nezbytné podmínky umožňující vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 16 odst. 6 školského zákona), také povinnost zajistit vzdělávání žáků v souladu se školním vzdělávacím programem (§ 3 odst. 3 školského zákona), včasné informovat rodiče žáka o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka (§ 164 odst. 1 písm. f) školského zákona) a také odpovídají za zajištění dohledu nad nezletilými žáky ve škole (§ 164 odst. 1 písm. h) školského zákona) a mnoho dalšího.

3. Hospodaření příspěvkových organizací

Tato kapitola je věnována hospodaření příspěvkových organizací, nejprve se budeme zabývat hospodařením příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky, posléze hospodařením příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu.

3.1 Hospodaření příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky

Hospodaření příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky je upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Od 1. dubna roku 2009, kdy se stal účinným zákon č. 477/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., mohou příspěvkové organizace nabývat majetek do svého vlastnictví. Do svého vlastnictví mohou příspěvkové organizace nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to následujícími způsoby

- a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- c) děděním, bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, či
- d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Jde o taxativní výčet způsobů, jimiž může příspěvková organizace nabýt vlastnictví, další způsoby nabytí vlastnictví v případě příspěvkových organizací nejsou přípustné. Jak již bylo zmíněno, do vlastnictví lze nabýt pouze ten majetek, který je potřebný pro výkon činnosti, k níž byla organizace zřízena, z čehož plyne, že nelze ani po vyjádření souhlasu zřizovatele nabýt majetek, který k výkonu činnosti příspěvkové organizace není potřebný.²⁹

Ad a) Zřizovatel může na PO kdykoliv bezúplatně převést svůj vlastní majetek, pokud je to vhodné vzhledem k využití majetku a vzhledem k dalším okolnostem. Tehdy se příspěvkové organizace stávají vlastníkem tohoto majetku a mohou s ním volně nakládat. V případech, kdy se stane majetek, jež organizace nabyla do svého vlastnictví bezúplatným převodem od svého zřizovatele, pro ni trvale nepotřebným, musí jej nabídnout přednostně a bezúplatně zřizovateli. Jestliže zřizovatel nepřijme písemnou nabídku, může příspěvková

²⁹ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla; TÉGL, Petr. Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku 2011. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 152 s. ISBN 978-80-7263-664-8. s 39.

organizace po jeho předchozím písemném souhlasu daný majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.³⁰

Ad b) Dárce je vždy jiný subjekt, než zřizovatel, může jím být jakákoliv fyzická nebo právnická osoba. Předmětem daru může být v podstatě jakýkoliv majetek, který je potřebný k výkonu činnosti organizace, kvůli které byla zřízena, tedy finanční obnos, ale i kupříkladu věcný dar. Podmínkou je předchozí souhlas zřizovatele, tedy před uzavřením darovací smlouvy mezi PO a třetí osobou.

Ad c) Dědit může PO výlučně jako dědic ze závěti. Neudělením předchozího souhlasu zřizovatele by byla příspěvková organizace nucena dědictví odmítnout.

Ad d) Příspěvkové organizace mohou získat majetek do svého vlastnictví i jinými způsoby jako je např. úplatné nabytí majetku kupní smlouvou. Tento majetek však musí být užitečný při výkonu činnosti, pro kterou byla organizace zřízena.³¹

Příspěvkové organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Svěřeným majetkem se rozumí majetek ve vlastnictví zřizovatele, který zřizovatel předává k hospodaření. Jedná se tedy o takový majetek, který je ve vlastnictví zřizovatele, a který organizace bude dále využívat pro svou činnost. Jde o konkrétní, určitý majetek, jenž má ve svém vlastnictví zřizovatel v okamžiku zřízení organizace či úpravy zřizovací listiny. Tento majetek, který je organizaci fyzicky předáván k hospodaření, by měl být vymezen konkrétně, včetně pořizovacích cen a data pořízení takovým způsobem, aby jej organizace mohla zavést do svého účetnictví. Příspěvkové organizace však rovněž hospodaří s majetkem, jenž zřizovatel nabyt do svého vlastnictví prostřednictvím právních úkonů příspěvkové organizace v rámci její činnosti.³²

Příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky hospodaří s peněžními prostředky získanými

- vlastní činností,

³⁰ HRYZLÁKOVÁ, Eliška. *Majetek příspěvkové organizace*. 1. vyd. Praha: Dashöfer, 2012. 93 s. ISBN 978-80-86897-66-0. s 1.

³¹ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla; TÉGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku 2011*. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 152 s. ISBN 978-80-7263-664-8. s 40-41.

³² MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla; TÉGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku 2011*. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 152 s. ISBN 978-80-7263-664-8. s 54.

- přijatými z rozpočtu svého zřizovatele,
- s prostředky svých fondů,
- s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.

Dále hospodaří s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů. A také s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na jejichž základě jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce. Pokud se tyto prostředky nespotřebují do konce kalendářního roku, převádějí se do rezervního fondu jako zdroj financování v následujících letech a lze je použít pouze na stanovený účel.

Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony či jiná kritéria jejích potřeb. V případě, že příspěvková organizace vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti. Zřizovatel však může povolit i jiné využití tohoto zdroje.

Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů může zřizovatel příspěvkové organizaci uložit odvod do svého rozpočtu v případech, kdy

- její plánované výnosy překračují její plánované náklady, a to jako závazný ukazatel rozpočtu,
- její investiční zdroje jsou větší, než je jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele, nebo
- porušila rozpočtovou kázeň.³³

Jak již bylo zmíněno dříve, příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky, stejně tak jako příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu, hospodaří s prostředky svých peněžních fondů, které tvoří a užívají v souladu s platnými předpisy. Příspěvkové organizace tvoří následující peněžní fondy

- a) rezervní fond,

³³ § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

- b) investiční fond,
- c) fond odměn,
- d) fond kulturních a sociálních potřeb.

3.1.1 Rezervní fond

Rezervní fond slouží pro uplatnění hmotné zainteresovanosti příspěvkové organizace tak, aby dosahovala lepšího výsledku jejího hospodaření. Je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace na základě schválení jeho výše zřizovatelem po skončení roku, sníženého o převody do fondu odměn. Zlepšený výsledek je vytvořen, v případech, kdy skutečné výnosy jejího hospodaření jsou spolu s přijatým provozním ziskem větší než její provozní náklady.³⁴

Rezervní fond používá příspěvková organizace

- k dalšímu rozvoji své činnosti,
- k časovému překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady,
- k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně,
- k úhradě své ztráty za předchozí léta.

V případě, že se příspěvková organizace dopustí porušení rozpočtové kázně, musí sankční úhradu pro Finanční úřad zaplatit z rezervního fondu. Jestliže nemá disponibilní prostředky v rezervním fondu na úhradu tohoto odvodu, pak provede odvod z investičního fondu.

Příspěvková organizace poruší rozpočtovou kázeň pokud

- použije finanční prostředky, které obdrží z rozpočtu svého zřizovatele, v rozporu se stanoveným účelem,
- převede do svého peněžního fondu více finančních prostředků, než stanoví zákon nebo než rozhodl zřizovatel,
- použije prostředky svého peněžního fondu na jiný účel, než stanoví zákon nebo jiný právní předpis,
- použije své provozní prostředky na účel, na který měly být použity prostředky jejího peněžního fondu podle zákona, nebo

³⁴ § 30 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

- překročí stanovený nebo přípustný objem prostředků na platy, pokud toto překročení do 31. prosince nekryla ze svého fondu odměn.³⁵

3.1.2 Investiční fond

Investiční fond slouží k financování investičních potřeb příspěvkových organizací (jako je pořízování dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého hmotného majetku nebo financování dalšího rozvoje organizace). Zdrojem tohoto fondu jsou odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu v návaznosti na § 28 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Dalším zdrojem jsou investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, investiční příspěvky ze státních fondů a příjmy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, v případě, že to zřizovatel podle svého rozhodnutí připustí. Zdroji jsou rovněž dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li určené nebo použitelné k investičním účelům. Zdrojem investičního fondu jsou i výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace a převody z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem.³⁶

Účelem investičního fondu příspěvkové organizace je financování investičních výdajů, úhrada investičních výdajů či půjček, odvod do rozpočtu zřizovatele, jestliže takový odvod uložil a posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku. Ten příspěvková organizace využívá pro svou činnost.

3.1.3 Fond odměn

Fond odměn by měl být reprezentantem „zdrojového“ fondu, jelikož je vytvářen na základě rozdělení výsledku hospodaření. Tento fond je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace, a to do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % stanoveného či přípustného objemu prostředků na platy. Zákon tedy výslovně upravuje jen maximální výši přidělu do fondu, nikoliv minimální.³⁷ Fond je tvořen na základě schválení výše zlepšeného výsledku hospodaření a jeho rozdělení zřizovatelem.

Prostřednictvím fondu odměn jsou hrazeny odměny zaměstnancům příspěvkových organizací. Přednostně je hrazeno případné překročení prostředků určených na platy, jehož výše je zjištěna podle zvláštního právního předpisu. Konkrétně nařízením vlády č. 48/1995

³⁵ § 28 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ § 31 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2012 pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, 2012. 709 s. ISBN 978-802-6027-805. s 358.

Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů. O prostředky fondu odměn se zvyšuje možnost výplat mezd a odměn, jakou dávají příspěvkové organizaci právní předpisy upravující mzdovou regulaci. Zůstatek fondu odměn příspěvkové organizace převádí do následujícího roku.³⁸

3.1.4 Fond kulturních a sociálních potřeb

Tvorba fondu kulturních a sociálních potřeb se řídí § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v návaznosti na toto ustanovení rovněž vyhláškou Ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, v platném znění, upravující výši tvorby fondu, další příjmy a hospodaření s fondem v příspěvkových organizacích.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.³⁹

Úlohou fondu kulturních a sociálních potřeb je zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při svém prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u příspěvkové organizace, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým nebo i právnickým osobám.

Fond je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem, vyúčtování skutečného základního přidělu je prováděno v rámci účetní závěrky.

Základní přiděl, jímž je tvořen fond, se účinností vyhlášky č. 365/2010 Sb., snížil z 2 % na současné 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost a dále na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť. Rovněž se rozšířil výčet titulů, na něž lze z fondu kulturních a sociálních

³⁸ § 6 nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

potřeb přispívat zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům. Konkrétně se jedná o příspěvek na dovolenou, lázeňskou léčbu a náklady na vzdělávací kurzy.⁴⁰

Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb lze použít

- pro příspěvky na provoz zařízení, která slouží kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců v rozsahu dle § 4 vyhlášky,
- na pořízení hmotného majetku pro kulturní a sociální potřeby zaměstnanců v souladu s § 5 vyhlášky,
- na poskytování půjček na bytové prostory (viz § 6 vyhlášky),
- na příspěvek zaměstnancům na závodní stravování v rozsahu dle § 7 vyhlášky (dle prováděcí vyhlášky č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích),
- na základě § 8 vyhlášky lze také užít na příspěvek zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům na dovolenou a rekreaci,
- na příspěvky na kulturu, vzdělávání, tělovýchovu a sport dle § 9 vyhlášky,
- na úhradu pobytových nákladů zaměstnanců jiných tuzemských i zahraničních právnických a fyzických osob při vzájemných výměnných rekreacích, zájezdech, kulturních akcích a sportovních soutěžích (§ 10 vyhlášky),
- dle § 11 vyhlášky na poskytnutí jednorázové sociální výpomoci zaměstnancům, případně jejich nejbližším pozůstalým, v mimořádně závažných případech a při řešení tíživých či neočekávaných sociálních situací,
- na úhradu části příspěvku na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření za své zaměstnance a to nejvýše 90 % částky, kterou se zaměstnanec zavázal hradit (§ 12 vyhlášky),
- dle § 12a na úhradu části pojistného na soukromé životní pojištění pojišťovně za zaměstnance,
- na příspěvek odborové organizaci působící u příspěvkové organizace, na úhradu prokazatelných nákladů vznikajících v souvislosti s plněním oprávnění vyplývajících z pracovněprávních předpisů (§ 13 vyhlášky) a
- dle § 14 na poskytování věcných nebo peněžních darů zaměstnancům a to za mimořádnou aktivitu ve prospěch zaměstnavatele, při pracovních výročí,

⁴⁰ § 2 Vyhlášky ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb

životních výročí a při prvním odchodu do starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

3.2 Hospodaření příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu

Nyní se přesuneme k hospodaření příspěvkových organizací, které jsou zřízeny organizační složkou státu, tedy ministerstvy, správními úřady státu, Ústavním soudem a dalšími subjekty uvedenými v kapitole 2.2.2.

Jak již bylo zmíněno, hospodaření příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Státní příspěvkové organizace hospodaří pouze s majetkem státu, konkrétně

- s peněžními prostředky získanými hlavní činností,
- s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem,
- s prostředky svých fondů,
- s prostředky získanými jinou činností,
- s peněžitými dary od fyzických a právnických osob,
- s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí a
- s peněžními prostředky poskytnutými z rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů.

Podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se hospodaření příspěvkové organizace řídí jejím rozpočtem, který po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu musí být sestaven jako vyrovnaný. Peněžní prostředky, kterými organizace disponuje, mohou být použity jen k účelům, pro které jsou určeny. A to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení nerušeného chodu organizace. Zákon o rozpočtových pravidlech ukládá příspěvkové organizaci povinnost používat finanční prostředky hospodárně a

dodržovat plánované rozpočtové omezení tak, aby došlo k dosažení plánovaného výsledku hospodaření.⁴¹

V § 54 zákona č. 218/2000 Sb. jsou uvedeny finanční vztahy stanovené zřizovatelem. Prvním finančním vztahem stanoveným zřizovatelem je příspěvek na provoz ze státního rozpočtu či odvod z provozu do státního rozpočtu - příspěvek na provoz se stanoví v případě, že rozpočtové náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtové výnosy; odvod z provozu se stanoví v případech, kde rozpočtové výnosy PO překročí rozpočtové náklady. Jejich výše se stanoví jako rozdíl objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů hlavní činnosti. Dalšími finančními vztahy stanovenými zřizovatelem jsou individuální a systémové dotace na financování programů a akcí a návratná finanční výpomoc, která může být poskytnuta, pokud zřizovatel rozhodne o úhradě zhoršeného hospodářského výsledku a musí být vrácena do konce rozpočtového roku, v němž měl být zhoršený hospodářský výsledek uhrazen. Dále dotace na úhradu provozních výdajů, kterou jsou či mají být kryty z rozpočtu EU včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů. Dotace na úhradu provozních výdajů dle mezinárodních smluv, na jejichž základě jsou ČR svěřeny prostředky z finančních mechanismů včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů. A rovněž odvod z odpisů, který může zřizovatel stanovit v následujících případech

- pokud nepočítá s dalším rozvojem činnosti příspěvkové organizace a postupně omezuje její činnost,
- pokud uvažuje o jejím zrušení,
- v případě, kdy objem odpisů výrazně převyšuje reálné potřeby PO v oblasti reprodukce dlouhodobého majetku a tehdy nesmí celkový odvod odpisů převyšovat objem odpisů z nemovitého majetku.

Příspěvkové organizace zřízené organizační složkou státu tvoří následující peněžní fondy, jež představují vlastní zdroje financování potřeb organizace

- rezervní fond,
- fond reprodukce majetku,
- fond odměn a
- fond kulturních a sociálních potřeb.

⁴¹ § 53 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

3.2.1 Rezervní fond

Rezervní fond příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku, z přijatých peněžních darů a z peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí.

Prostředky rezervního fondu je možné použít

- k úhradě zhoršeného hospodářského výsledku,
- k úhradě sankcí,
- k úhradě zhoršených hospodářských výsledků vzniklých před nabytím účinnosti zákona,
- k doplnění fondu reprodukce majetku se souhlasem zřizovatele a
- k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady.⁴²

3.2.2 Fond reprodukce majetku

Fond reprodukce majetku je obdobou investičního fondu tvořeného příspěvkovými organizacemi zřízenými územními samosprávnými celky. Dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů se fond reprodukce majetku tvoří z odpisů hmotného a nehmotného majetku, z přidělu ze zlepšeného hospodářského výsledku, výnosů z prodeje dlouhodobého movitého hmotného a nehmotného majetku, z darů a z výnosů povolených veřejných sbírek určených na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného majetku. Dále se tvoří výnosy z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyла ve prospěch státu darem nebo děděním a prostředky poskytnutými ze zahraničí určenými účelově na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.⁴³

Prostředky fondu reprodukce majetku se používají k financování pořízení a technickému zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku. Také jako doplňkový zdroj na financování oprav, udržování a pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku. Nebo k úhradě úvěrů.

⁴² § 57 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ § 58 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

3.2.3 Fond odměn

Fond odměn je tvořen přidělem ze zlepšeného hospodářského výsledku a to ve stejné výši jako v případě fondu odměn u PO zřízených organizační složkou státu. Hradí se z něj přednostně případné překročení prostředků na platy, jehož výše je zjišťována podle zvláštního právního předpisu.⁴⁴

3.2.4 Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen stejným způsobem jako FKaSP příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky. Je naplňován zálohově z roční plánované výše souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu je prováděno v rámci účetní závěrky.⁴⁵ Peněžité dary mohou být poskytovány pouze z fondu kulturních a sociálních potřeb.

3.2.5 Hospodářský výsledek

Hospodářský výsledek příspěvkových organizací je tvořen VH z hlavní činnosti a ziskem, který je vytvořen v jiné činnosti po zdanění. V případě, že hospodaření příspěvkové organizace za běžný rok končí ztrátou po zahrnutí příspěvku, tedy pokud organizace vykazuje zhoršený hospodářský výsledek, je zřizovatel povinen projednat s příspěvkovou organizací zabezpečení jeho úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Tato úhrada je zajištěna z

- rezervního fondu příspěvkové organizace (viz kapitola 3.2.1),
- pokud není dostatek prostředků v rezervním fondu, tak z rozpočtu kapitoly zřizovatele,
- ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu (zlepšený hospodářský výsledek) PO v následujícím rozpočtovém roce, jestliže není dostatek prostředků ani v rozpočtu kapitoly.

3.3 Příspěvkové organizace v odvětví školství v Moravskoslezském kraji

Nyní se opět zaměříme na jednu konkrétní skupinu příspěvkových organizací - na příspěvkové organizace v odvětví školství v Moravskoslezském kraji - a podíváme se, kolika PO byl tento kraj v roce 2013 zřizovatelem a zda byly některé organizace v průběhu roku

⁴⁴ § 59 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 60 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zrušeny. Poté se přesuneme financování jejich provozu, k účelovým dotacím do investičního fondu a závěrem k výsledku hospodaření těchto příspěvkových organizací.

V Závěrečném účtu Moravskoslezského kraje za rok 2013 je uvedeno, že ke dni 31. 12. 2013 byl kraj zřizovatelem 229 příspěvkových organizací, v průběhu roku 2013 došlo na základě rozhodnutí krajského zastupitelstva k redukci těchto organizací z 235 na 229. Byly sloučeny čtyři příspěvkové organizace s jinými nástupnickými organizacemi a dvě příspěvkové organizace byly zrušeny a převedeny pod jiné zřizovatele.⁴⁶

Moravskoslezský kraj byl zřizovatelem 1 příspěvkové organizace v odvětví dopravy (Správa silnic Moravskoslezského kraje), 7 příspěvkových organizací v odvětví kultury, 24 příspěvkových organizací v odvětví sociálních věcí, 6 příspěvkových organizací v odvětví zdravotnictví a 187 příspěvkových organizací v odvětví školství. K 31. 12. 2013 byl Moravskoslezský kraj zřizovatelem 193 škol a školských zařízení, v průběhu roku 2013 bylo zrušeno 6 příspěvkových organizací.⁴⁷

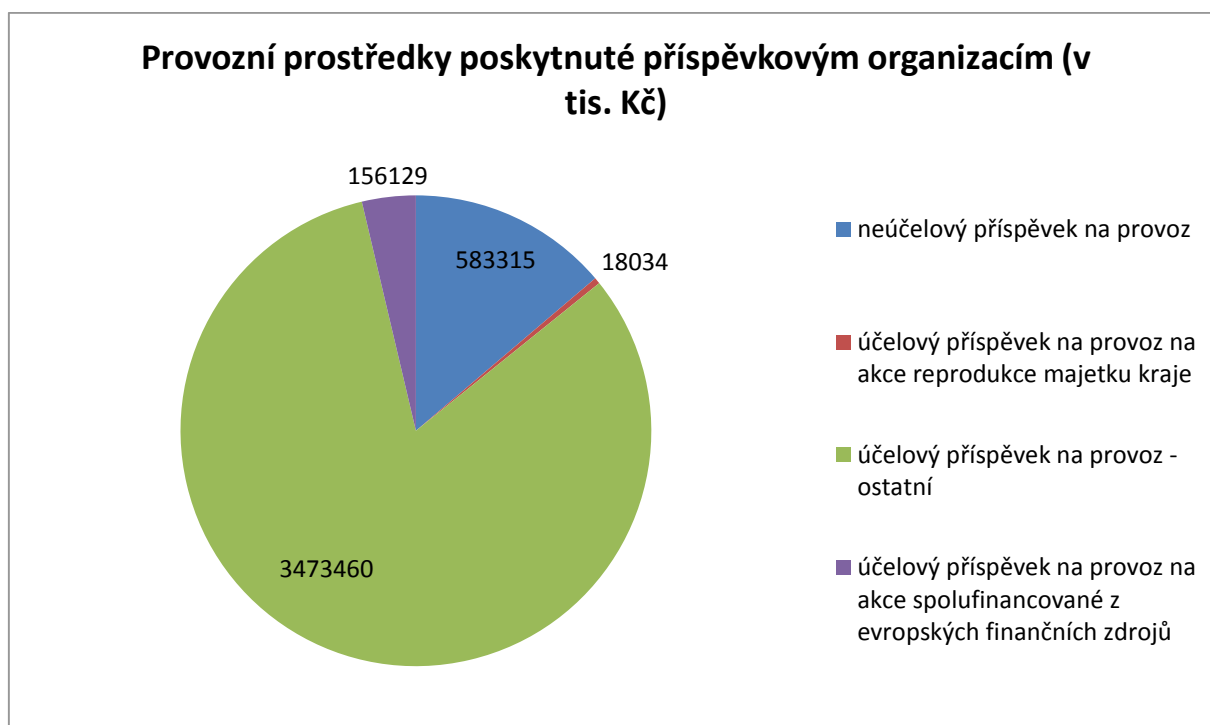
3.3.1 Financování provozu příspěvkových organizací v odvětví školství

Příspěvkovým organizacím v odvětví školství byly poskytnuty k financování jejich provozní činnosti prostředky v úhrnné výši 4 230 938 tis. Kč.

V příloze č. 1 jsou uvedeny objemy provozních prostředků poskytnutých příspěvkovým organizacím v odvětví školství. Následující graf souhrnně znázorňuje tyto prostředky poskytnuté zařízením předškolní výchovy a základního vzdělávání, zařízením středního vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích, ostatním zařízením souvisejícím s výchovou a vzděláváním mládeže, školám zajišťujícím vyšší odborné vzdělávání a zájmovému studiu, zájmové a ostatní činnosti.

⁴⁶ Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013. In: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>. [online]. [8. 1. 2015]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/fin_zu_2013.html#p08_4

⁴⁷ tamtéž

Graf 3. 1 – Provozní prostředky poskytnuté příspěvkovým organizacím v tis. Kč (Zdroj: Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013, vlastní zpracování)

Z rozpočtu Moravskoslezského kraje byl příspěvkovým organizacím v odvětví školství poskytnut příspěvek na běžný provoz ve výši 583 315 tis. Kč. Finanční prostředky ve výši 3 647 623 tis. Kč byly těmto příspěvkovým organizacím poskytnuty z rozpočtu Moravskoslezského kraje, ze státního rozpočtu a z evropských finančních zdrojů s předem definovaným účelem.

Největší objem účelových prostředků z rozpočtu kraje představoval příspěvek na odpisy ve výši 100 411 tis. Kč. Další účelové prostředky tvořily příspěvek na řešení dopadů institucionální a oborové optimalizace sítě škol a školských zařízení, na zajištění činnosti školních psychologů a speciálních pedagogů, na podporu talentů, soutěží a přehlídek, na podporu zajištění přístupu k ICT, na rozvojové programy Moravskoslezského kraje Kvalita vzdělávání na středních školách a Podpora projektů programu EU Leonardo atd.⁴⁸

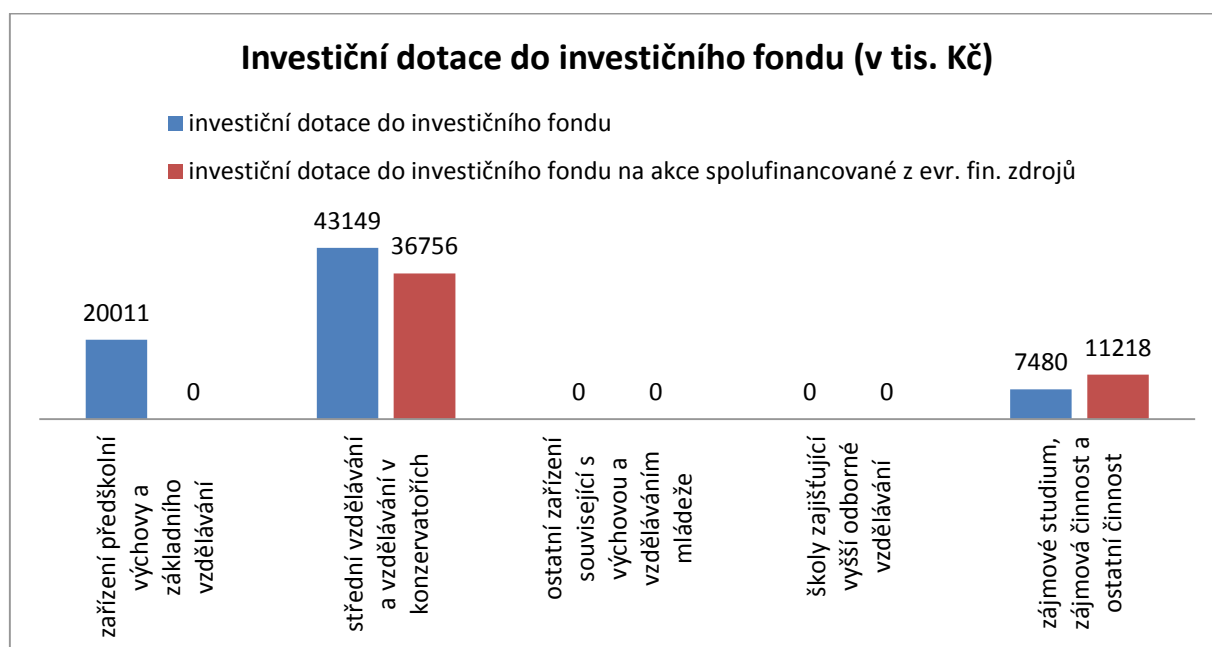
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo dotace na úhradu přímých nákladů na vzdělávání ve výši 3 311 836 tis. Kč, dále dotace pro sportovní gymnázia, dotace

⁴⁸ Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013. In: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>. [online]. [8. 1. 2015]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/fin_zu_2013.html#p08_4

pro asistenty pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, dotace na hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích v průběhu roku 2012 aj.⁴⁹

3.3.2 Účelové investiční dotace do investičního fondu příspěvkových organizací v odvětví školství

Investiční činnost příspěvkových organizací je financována zřizovatelem prostřednictvím dotací do investičního fondu. Příspěvkovým organizacím Moravskoslezského kraje byly v roce 2013 v souvislosti s jejich investiční činností poskytnuty finanční prostředky ve výši 118 614 tis. Kč. V rámci reprodukce majetku kraje byly finanční prostředky určeny zejména na rekonstrukce, stavební úpravy a opravy majetku kraje svěřeného do správy PO a také na pořízení nového vybavení. Rovněž byly finanční prostředky použity na úhradu grantových projektů spolufinancovaných z evropských finančních zdrojů.⁵⁰

Graf 3. 2 – Investiční dotace do investičního fondu v tis. Kč (Zdroj: Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013, vlastní zpracování)

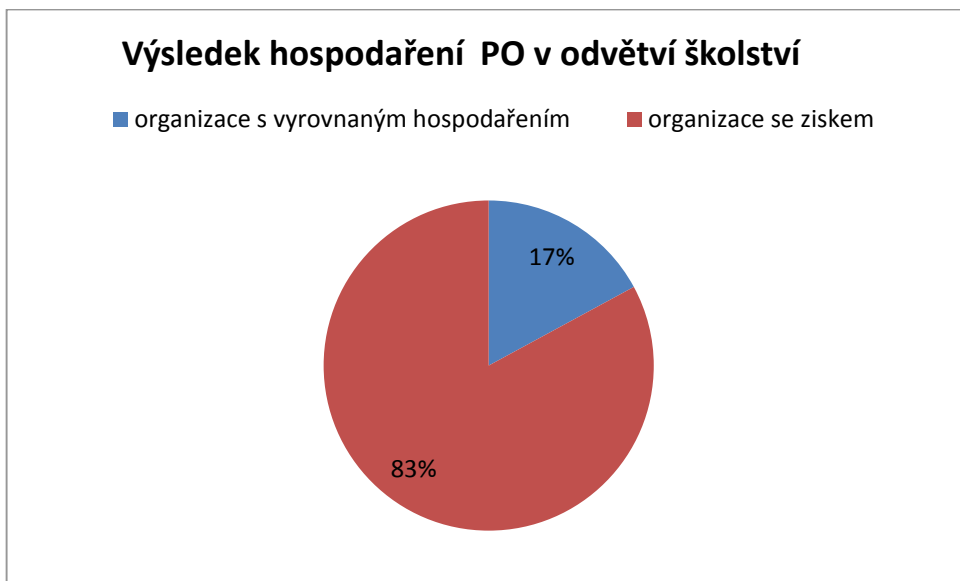
3.3.3 Výsledek hospodaření a zadluženost příspěvkových organizací v odvětví školství

Hospodaření příspěvkových organizací v odvětví školství v roce 2013 skončilo zlepšeným výsledkem hospodaření v celkové výši 19 197 tis. Kč. Na tomto výsledku se

⁴⁹ Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013. In: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>. [online]. [8. 1. 2015]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/fin_zu_2013.html#p08_4

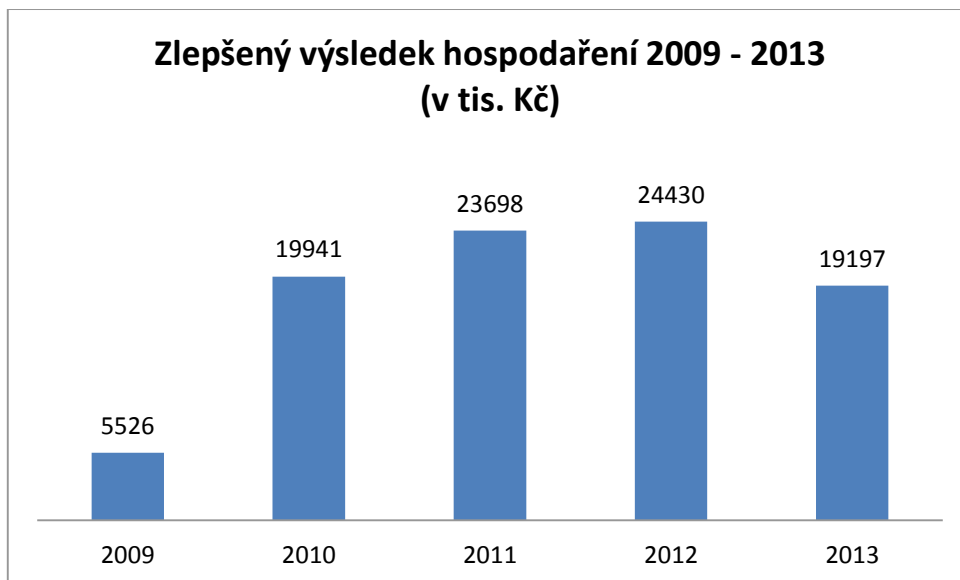
⁵⁰ tamtéž

podílelo 33 příspěvkových organizací vyrovnaným hospodařením (tedy 17 % příspěvkových organizací) a 160 organizací hospodařících se ziskem (83 %).

Graf 3. 3 - Výsledek hospodaření PO v odvětví školství (Zdroj: Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013, vlastní zpracování)

Následující graf znázorňuje zlepšené výsledky hospodaření mezi roky 2009 – 2013. Nejvyššího zlepšeného výsledku hospodaření bylo dosaženo v roce 2012.

Graf 3. 4 - Zlepšený výsledek hospodaření 2009 – 2013 v tis. Kč (Zdroj: Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013, vlastní zpracování)

Celková zadluženost příspěvkových organizací v odvětví školství k datu 31. 12. 2013 byla ve výši 1 024 tis. Kč. Zadluženost byla tvořena finančními leasingy ve výši 591 tis. Kč,

bezúročným úvěrem ze Státního fondu životního prostředí na tepelná čerpadla ve výši 199 tis. Kč a vrátkou neoprávněného čerpání po ukončení projektu ROP ve výši 234 tis. Kč.

Třináct příspěvkových organizací přijalo v roce 2013 návratné finanční výpomoci na podporu přírodovědného a technického vzdělávání a na financování energetických úspor v celkové výši 32 769 tis. Kč. V průběhu roku 2013 bylo z těchto finančních výpomocí vráceno 14 153 tis. Kč. Zbývající finanční prostředky byly vráceny v roce 2014.⁵¹

⁵¹ Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013. In: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>. [online]. [8. 1. 2015]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/fin_zu_2013.html#p08_4

4. Analýza hospodaření konkrétní příspěvkové organizace

V následující části práce budou teoretické poznatky popsané v předcházejícím textu aplikovány na konkrétní příspěvkovou organizaci. K tomuto nám poslouží Základní škola Kravaře, která je jedinou úplnou základní školou zřízenou v městě Kravaře. Krom této školy je v Kravařích umístěna i Základní škola Kravaře - Kouty, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je rovněž město Kravaře, poskytuje však pouze vzdělání pro žáky 1. - 5. ročníku.

4.1 Základní údaje o Základní škole Kravaře, příspěvkové organizaci

Název příspěvkové organizace:	Základní škola Kravaře, okres Opava, příspěvková organizace (zapsáno 28. června 2002, vymazáno 20. července 2006)
	Základní škola Kravaře, příspěvková organizace (zapsáno 20. července 2006)
Sídlo organizace:	Komenského 14/658, Kravaře, 747 21
Identifikační číslo:	709 40 088
Právní forma:	příspěvková organizace
Označení zřizovatele:	město Kravaře
Sídlo zřizovatele:	Kravaře, se sídlem Městského úřadu Kravaře, Náměstí 43, PSČ 747 21, okres Opava
Náplň činnosti:	poskytování základního vzdělávání
Typ školy:	základní škola vyučující podle Školního vzdělávacího programu: Škola pro život
Kapacita školy:	710 žáků
Datum vzniku:	příspěvková organizace vznikla dne 1. 1. 2002 dle zřizovací listiny, kterou vydalo město Kravaře dne 15. 10. 2001

Statutárním orgánem této organizace je ředitel, který je oprávněn jednat jménem školy. V jeho nepřítomnosti za ni jedná, zástupce ředitele. Základní pravomoci ředitele jsou vymezeny v ust. § 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s ustanovením § 6 odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb. ze dne 13. 12. 1990 o státní správě a samosprávě ve školství v plném znění, podle ustanovení § 65 zákona č. 167/1991 Sb., zákoníku práce a na základě výsledků konkurzního řízení, které se uskutečnilo dne 26. 3. 1996, byl Mgr. Tomáš Dorazil jmenován do funkce ředitele ZŠ Kravaře s účinností od 1. 8. 1996. Zástupcem ředitele je Mgr. Václav Calábek.

Školní rok	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Počet žáků	404	393	370

Tab. 4. 1 – Počet žáků Základní školy Kravaře, příspěvkové organizace (Zdroj: interní materiály ZŠ Kravaře, vlastní zpracování)

4.2 Zřizovací listina

Město Kravaře na základě usnesení zastupitelstva města Kravaře ze dne 15. října 2001 dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, v souladu s ust. § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu s ust. § 14 odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdější předpisů vydalo zřizovací listinu Základní školy Kravaře, okres Opava.

V čl. I. zřizovací listiny je uveden zřizovatel příspěvkové organizace, ve čl. II. je specifikována zřízená příspěvková organizace, tedy Základní škola Kravaře, okres Opava. Následující článek uvádí, o jaký druh organizace se jedná a udává její odloučená pracoviště se sídlem na ulicích Bezručova 10/542 a Opavská 129/126, obě město Kravaře. Čl. IV. specifikuje předmět činnosti, na ten se blíže podíváme v kapitole 4.2.1. Čl. VI. je věnován majetku a pravidlům hospodaření, kde zřizovatel vymezuje závazná pravidla pro vzájemný vztah s organizací a pro nakládání s majetkem. Je zde uvedeno, s jakým movitým a nemovitým majetkem ve vlastnictví města Kravaře škola hospodaří, povinnosti, které se ZŠ Kravaře zavazuje dodržovat a činnosti, které může škola vykonávat pouze s předchozím souhlasem zřizovatele. Poslední článek, tedy čl. VII. obsahuje vymezení doby, na kterou je organizace zřízena. Základní škola Kravaře byla zřízena usnesením zastupitelstva města s účinností od 1. ledna 2002 na dobu neurčitou.

Zřizovací listina obsahuje veškeré náležitosti, které ukládá § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, takže je naprosto v pořádku.

4.2.1 Předmět činnosti

Účel a předmět činnosti základní školy je vymezen v zákoně č. 29/1984, o soustavě základních škol, středních škol a vyšších škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: „*Základní škola poskytuje základní vzdělání; zabezpečuje rozumovou výchovu ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie a poskytuje mravní, estetickou, pracovní, zdravotní tělesnou výchovu a ekologickou výchovu žáků; umožňuje též náboženskou výchovu. Základní škola připravuje žáky pro další studium a praxi.*“⁵²

Součástí školy je školní družina a školní jídelna. Účel a předmět činnosti školní družiny je vymezen v § 20 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Účel a předmět činnosti školní jídelny je vymezen v § 39 zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů.

Vedlejší hospodářská činnost

- vzdělávací kurzy,
- pořádání sportovních, kulturních a výchovných akcí,
- pronájem nemovitostí a movitých věcí,
- nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje,
- stravování cizích strávníků.

4.2.2 Dodatky zřizovací listiny

Město Kravaře na základě usnesení zastupitelstva města Kravaře ze dne 16. května 2005 vydalo dodatek č. 3 zřizovací listiny. Byl zde upraven čl. IV zřizovací listiny, ve kterém je definován hlavní účel a tomu odpovídající předmět činnosti a doplňková činnost organizace.

Hlavní účel a předmět činnosti organizace

- a) výkon činnosti základní školy a školského zařízení pro zájmové vzdělávání, to vše dle příslušných ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),

⁵² § 5 zákona č. 29/1984, o soustavě základních škol, středních škol a vyšších škol, ve znění pozdějších předpisů

b) výkon činnosti zařízení školního stravování dle příslušných ustanovení školského zákona, kdy

- zajišťuje školní stravování dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole,
- zajišťuje závodní stravování zaměstnanců organizace,
- zajišťuje závodní stravování zaměstnanců právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení zřízených krajem, obcí nebo svazkem obcí.

Město Kravaře, tedy zřizovatel této příspěvkové organizace povolil organizaci tyto okruhy doplňkové činnosti

- vzdělávací kurzy,
- pořádání sportovních, kulturních a výchovných akcí,
- pronájem nemovitých a movitých věcí,
- specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím,
- poskytování stravovacích služeb pro osoby neuvedené v hlavním účelu a předmětu činnosti organizace, písm. b).

Všechny tyto činnosti navazují na hlavní účel organizace, nejsou prováděny na úkor hlavní činnosti, ani nijak nenarušují plnění hlavního účelu organizace, jsou tedy v pořádku.

Dále město Kravaře vydalo na základě usnesení zastupitelstva města Kravaře ze dne 29. 3. 2006 dodatek č. 4 zřizovací listiny. Tímto dodatkem se změnil název organizace ze „Základní škola Kravaře, okres Opava, příspěvková organizace“ na „Základní škola Kravaře, příspěvková organizace“.

Vedení školy pracuje na finančních plánech dle pokynů Moravskoslezského kraje, návrh tohoto finančního plánu se předkládá zřizovateli organizace.

4.3 Zdroje financování

Základní škola Kravaře hospodařila v letech 2012 - 2014 s

- příspěvkem zřizovatele,
- fondy,
- příspěvkem ze státního rozpočtu,
- příjmy z vlastní činnosti.

Ve sledovaných letech (2012 - 2014) Základní škola Kravaře, příspěvková organizace neobdržela žádné dary od fyzických nebo právnických osob. Stejná situace nastala i v případě dotací z Evropské unie, ZŠ Kravaře rovněž v těchto letech neobdržela žádné finanční prostředky.

4.3.1 Příspěvky od zřizovatele

Jak již bylo zmíněno, příspěvková organizace ZŠ Kravaře je financována zřizovatelem - městem Kravaře, a to provozní dotací. V roce 2012 byla přijata dotace ve výši 3 272 000 Kč, v tomto roce hospodářský výsledek činil – 63 359,77 Kč, dotace tedy byla přečerpána.

V roce 2013 dotace dosáhla výše 4 000 000 Kč, hospodářský výsledek činil 40 354,47 Kč, z čehož vyplývá, že dotace nebyla vyčerpána v celé své výši. Tento výsledek byl rozdělen, přiděl do fondu odměn ve výši 20 000 Kč, zbytek bylo přiděleno do rezervního fondu, viz kapitola 4.3.2.2.

V roce 2014 město Kravaře základní škole poskytlo dotaci 3 765 000 Kč, hospodářský výsledek byl – 36 572,86 Kč, dotace byla přečerpána.

4.3.2 Fondy

Základní škola Kravaře zřizuje v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, následující fondy

- fond kulturních a sociálních potřeb,
- rezervní fond,
- investiční fond.

4.3.2.1 Fond kulturních a sociálních potřeb

Jak již vyplývá z názvu, úlohou tohoto fondu je zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb.

	2012	2013	2014
Počáteční stav k 1. 1.	50 106,99	1 528,99	7 908,99
Konečný stav	1 528,99	7 908,99	14 561,00

Tab. 4. 2 – Fond kulturních a sociálních potřeb 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Příloha ZŠ Kravaře za roky 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Počáteční stav fondu kulturních a sociálních potřeb k 1. lednu roku 2012 činil 50 106,99 Kč, přiděl do tohoto fondu byl ve výši 126 398 Kč. V průběhu roku byla odčerpána částka 15 684 Kč na stravování (v souladu s § 7 vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb), dále 104 092 Kč na kulturu, tělovýchovu a sport (§ 9 vyhlášky č. 114/2002 Sb.) a 55 200 Kč posloužilo k úhradě příspěvku na penzijní připojištění (§ 12 vyhlášky č. 114/2002 Sb.). Konečný stav fondu 1 528,99 Kč.

Základní přiděl do fondu v roce 2013 byl ve výši 116 307 Kč. Z fondu bylo v průběhu roku odčerpáno 109 927 Kč, z toho částka 13 662 Kč na stravování, 39 993 Kč na kulturu, tělovýchovu a sport, 55 200 Kč na úhradu příspěvku na penzijní připojištění a 1 072 Kč pro ostatní užití fondu.

Počáteční stav fondu k 1. lednu 2014 byl 7 908,99 Kč, základní přiděl do fondu byl ve výši 116 725 Kč. Z fondu bylo čerpáno 14 190 Kč na stravování, dále 46 682,99 Kč na kulturu, tělovýchovu a sport a prostředky ve výši 49 200 Kč k úhradě příspěvku na penzijní připojištění. Konečný stav fondu kulturních a sociálních potřeb činil 14 561 Kč.

4.3.2.2 Rezervní fond

Dalším fondem, který Základní škola Kravaře zřizuje, je rezervní fond. Jak již bylo uvedeno ve druhé části práce, rezervní fond slouží pro uplatnění hmotné zainteresovanosti příspěvkové organizace tak, aby dosahovala lepšího výsledku jejího hospodaření.

	2012	2013	2014
Počáteční stav k 1. 1.	112 599,92	116 481,25	53 121,48
Konečný stav	116 481,25	53 121,48	63 531,97

Tab. 4. 3 – Rezervní fond 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Příloha ZŠ Kravaře za roky 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Počáteční stav rezervního fondu v roce 2012 byl 112 599,92 Kč, fond byl doplněn o 3881,33 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2011. Konečný stav fondu činil 116 481,25 Kč.

Prostředky rezervního fondu se v roce 2013 oproti předchozímu roku výrazným způsobem snížily. Důvodem bylo čerpání prostředků k úhradě zhoršeného výsledku hospodaření ve výši 63 369,77 Kč, konečný stav rezervního fondu byl 53 121,48 Kč, tedy o 54,4 % nižší než jeho počáteční stav k 1. 1. 2013.

Rezervní fond byl v roce 2014 doplněn o 20 354,47 Kč ze zlepšeného výsledku hospodaření. Odčerpáno bylo 9 943,98 Kč, konečný stav fondu byl ve výši 63 531,97 Kč.

Prostředky rezervního fondu byly využívány v souladu s účelem jejich použití.

4.3.2.3 Investiční fond

Dalším fondem je investiční fond sloužící k financování investičních potřeb příspěvkových organizací.

	2012	2013	2014
Počáteční stav k 1. 1.	253 529,55	390 917,45	300 031,45
Konečný stav	390 917,45	300 031,45	141 576,45

Tab. 4. 4 – Investiční fond 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Příloha ZŠ Kravaře za roky 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Počáteční stav investičního fondu k 1. lednu roku 2012 byl 253 529,55 Kč, fond byl navýšen o odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku ve výši 137 387,90 Kč. Konečný stav fondu odpovídal částce 390 917,45 Kč.

V roce 2013 byl investiční fond doplněn o 52 195 Kč z odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. V průběhu roku bylo odčerpáno 143 081 Kč.

Investiční fond byl v roce 2014 tvořen odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku ve výši 41 237 Kč. Investiční výdaje činily 199 692 Kč, konečný stav fondu činil 141 576,45 Kč.

4.3.3 Dotace ze státního rozpočtu

Následující část práce bude obsahovat údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v letech 2012 – 2014. Bude se jednat o finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů.

4.3.3.1 Dotace ze státního rozpočtu v roce 2012

Sloupec 1 je určen pro výši dotace, která je převedena na účet příjemce do 31. 12. 2012. Ve sloupci 2 je zaznamenáno, zdali příjemce provedl vratku dotace, případně její části již v průběhu roku, za nějž se provádí finanční vypořádání, zpět na účet poskytovatele dotace.

V roce 2012 nedošlo ani k jednomu případu, kdy by byla dotace či její část v průběhu roku navrácena poskytovateli. Ve 3. sloupci je uvedena skutečná výše použitých prostředků Základní školou Kravaře z poskytnuté dotace k datu 31. 12. 2012. V posledním sloupci se uvádí vratka dotace při finančním vypořádání. Výše uvedené dotace musí vždy být vyčerpány do nuly, v případě, že vznikne rozdíl mezi poskytnutou dotací a jejím čerpáním, musí být daný zůstatek vrácen do rozpočtu kraje. Veškeré dotace byly vyčerpány a nebyly tedy navráceny poskytovateli ani při finančním vypořádání.

V rámci příprav rozpisu přímých výdajů krajský úřad v souladu se čl. II Směrnice Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j.: 28 768/2005-45 ze dne 12. prosince 2005, kterou se stanoví závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu, zpracovává KÚ krajskou bilanci předpokládaných potřeb a finančních prostředků rozepsaných krajskému úřadu ministerstvem v základní struktuře rozpočtových ukazatelů. Ta obsahuje neinvestiční výdaje (NIV) celkem. Neinvestiční výdaje tvoří součást běžných každoročně se opakujících výdajů.

Ukazatel	Poskytnuto k 31. 12. 2012	Vráceno v průběhu roku zpět na účet poskytovatele (informativní)	Skutečně použito k 31. 12. 2012	Vratka dotace při finančním vypořádání
	1	2	3	4 = 1 - 2 - 3
Neinvestiční dotace celkem	15 792 000,00	0,00	15 792 000,00	0,00
v tom:				
Přímé náklady na vzdělávání (NIV celkem)	15 792 000,00	0,00	15 792 000,00	0,00
z toho:				
<i>a) platy pedagogických zaměstnanců</i>	8 709 000,00	0,00	8 709 000,00	0,00
<i>b) platy nepedagogických zaměstnanců</i>	2 599 000,00	0,00	2 599 000,00	0,00
<i>c) OON pedagogických zaměstnanců</i>	180 000,00	0,00	180 000,00	0,00
<i>d) OON nepedagogických zaměstnanců</i>	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00
<i>e) ostatní (pojistné + FKSP+ ONIV)</i>	4 244 000,00	0,00	4 244 000,00	0,00

Tab. 4. 5 - Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2012 v Kč
(Zdroj: interní materiály ZŠ Kravaře, vlastní zpracování)

Mezi přímé náklady na vzdělávání patří platy pedagogických zaměstnanců a platy nepedagogických zaměstnanců. Dotace na platy pedagogických zaměstnanců činila 8 709 000 Kč, dotace na platy nepedagogických zaměstnanců 2 599 000 Kč. Dotace na platy

zaměstnanců tedy činila dohromady 11 308 000 Kč. Jak již vyplývá z předchozího textu, dotace byly k 31. 12. 2012 vyčerpány.

Další položkou patřící mezi přímé náklady jsou ostatní osobní náklady (OON) pedagogických a nepedagogických zaměstnanců. Jedná se o odměny za práci či obdobná plnění, poskytovaná na základě jiného vztahu než pracovního, služebního či členského poměru k zaměstnavateli, a peněžitá plnění poskytovaná zaměstnancům v souvislosti se zánikem pracovního, služebního nebo členského poměru k zaměstnavateli.⁵³ Dotace na ostatní osobní náklady byly nižší než dotace na platy zaměstnanců. Dotace na OON pedagogických zaměstnanců byla poskytnuta ve výši 180 000 Kč, dotace na OON nepedagogických zaměstnanců byla třetinová, tedy 60 000 Kč.

Ostatní neinvestiční výdaje obsahují zejména další výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů, výdaje na zajištění vzdělávacích služeb pro žáky, výdaje na učebnice, učební pomůcky, školní potřeby a další přímé výdaje. Dotace na ostatní neinvestiční výdaje činily 4 244 000 Kč. V roce 2012 byly poskytnuty neinvestiční dotace ze státního rozpočtu v celkové výši 15 792 000 Kč.

4.3.3.2 Dotace ze státního rozpočtu v roce 2013

Ukazatel	Poskytnuto k 31. 12. 2013	Vráceno v průběhu roku zpět na účet poskytovatele (informativní)	Skutečně použito k 31. 12. 2013	Vratka dotace při finančním vypořádání
	1	2	3	4 = 1 - 2 - 3
Neinvestiční dotace celkem	16 033 000,00	0,00	16 033 000,00	0,00
v tom:				
Přímé náklady na vzdělávání (NIV celkem)	16 033 000,00	0,00	16 033 000,00	0,00
z toho:				
a) platy zaměstnanců	11 454 000,00		11 454 000,00	0,00
b) OON zaměstnanců	100 000,00		100 000,00	0,00
c) ostatní (pojistné + FKSP + ONIV)	4 479 000,00		4 479 000,00	0,00

Tab. 4. 6 - Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2013 v Kč (Zdroj: interní materiály ZŠ Kravaře, vlastní zpracování)

⁵³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Metodické vysvětlivky k obsahu údajů Mzdy a platy, ostatní platby za provedenou práci – OPPP (ostatní osobní náklady – OON), evidenční počet zaměstnanců* [online]. MŠMT [22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:7Pw5tDq3nUJ:www.msmt.cz/file/27675/download/+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

V roce 2013, stejně jako v roce 2012, byly veškeré dotace vyčerpány a nemusely být navraceny poskytovateli při finančním vypořádání.

Dotace na platy zaměstnanců činila 11 454 000 Kč, tedy o 146 000 Kč více než v roce 2012. Dále byla poskytnuta dotace na ostatní osobní náklady pedagogických a nepedagogických zaměstnanců 100 000 Kč, ty naopak oproti předcházejícímu roku poklesly o 140 000. Dotace na ostatní neinvestiční výdaje byla poskytnuta ve výši 4 479 000 Kč – o 235 000 Kč více než v roce 2012.

Základní škole Kravaře, příspěvkové organizaci byly v roce 2013 poskytnuty neinvestiční dotace v celkové hodnotě 16 033 000 Kč, o 241 000 Kč vyšší než v roce 2012. Hlavní podíl na tomto zvýšení měly NIV, konkrétně pojistné, fond kulturních a sociálních potřeb a ostatní neinvestiční výdaje.

4.3.3.3 Dotace ze státního rozpočtu v roce 2014

Ukazatel	Poskytnuto k 31. 12. 2014	Vráceno v průběhu roku zpět na účet poskytovatele (informativní)	Skutečně použito k 31. 12. 2014	Vratka dotace při finančním vypořádání
	1	2	3	4 = 1 - 2 - 3
Neinvestiční dotace celkem	16 313 020,00	0,00	16 313 020,00	0,00
v tom:				
Přímé náklady na vzdělávání (NIV celkem)	16 176 000,00		16 176 000,00	0,00
z toho:				
a) platy zaměstnanců	11 416 000,00		11 416 000,00	0,00
b) OON zaměstnanců	230 000,00		230 000,00	0,00
c) ostatní (pojistné + FKSP + ONIV)	4 530 000,00		4 530 000,00	0,00
Podpora výuky vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v roce 2014	10 800,00		10 800,00	0,00
Rozvojový program Zvýšení platů pedagogických pracovníků RgŠ v roce 2014	22 019,00		22 019,00	0,00
z toho:				
a) platy zaměstnanců	16 310,00		16 310,00	0,00
b) ostatní (pojistné + FKSP)	5 709,00		5 709,00	0,00
Rozvojový program Zvýšení platů pracovníků RgŠ v roce 2014	104 201,00		104 201,00	0,00
z toho:				
a) platy zaměstnanců	77 186,00		77 186,00	0,00
b) ostatní (pojistné + FKSP)	27 015,00		27 015,00	0,00

Tab. 4. 7 - Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2014 (Zdroj: interní materiály ZŠ Kravaře, vlastní zpracování)

Základní škola Kravaře byla poskytnuta dotace na přímé náklady na vzdělávání v celkové výši 16 176 000 Kč. Z čehož 11 416 000 Kč bylo určeno na platy zaměstnanců (o 38 000 Kč méně než v roce 2013), 230 000 Kč (nárůst o 130 000 Kč oproti roku 2013) na ostatní osobní náklady a 4 530 000 Kč na pojistné, fond kulturních a sociálních potřeb a ostatní neinvestiční výdaje, tedy o 51 000 Kč více než v předchozím roce.

Rozvojový program Podpora výuky vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v roce 2014 byl program vyhlášený ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Tento program byl určen pro právnické osoby vykonávající činnost základní školy či nižších ročníků víceletého gymnázia. Finanční prostředky v tomto programu poskytuje MŠMT právnickým osobám přímo formou dotace na rok 2014 na účet jednotlivých krajů, právnické osoby o tuto dotaci nežádají. Cílem programu je podpora vzdělávání žáků prostřednictvím výuky dalšího cizího jazyku, který se od roku 2013/2014 zavedl jako povinný, a to nejpozději od 8. ročníku v minimálním rozsahu 6 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace. Finanční prostředky poskytnuté v rámci tohoto programu sloužily k nákupu učebnic s udělenou schvalovací doložkou, učebních pomůcek, včetně softwarového vybavení, a odborné literatury.⁵⁴ Základní škola Kravaře obdržela v roce 2014 z tohoto programu dotaci ve výši 10 800 Kč.

Rozvojový program „Zvýšení platů pedagogických pracovníků regionálního školství v roce 2014“ měl umožnit ředitelům lépe ocenit pedagogické pracovníky a zvýšit úroveň jejich odměňování. Finanční prostředky potřebné na zajištění tohoto programu poskytovalo MŠMT v souladu s ustanovením § 163 odst. 1 písm. a) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a to formou dotace na rok 2014 na zvláštní účet kraje. Krajské úřady poskytují finanční prostředky právnickým osobám. Dotace byla poskytnuta v částce 22 019 Kč.

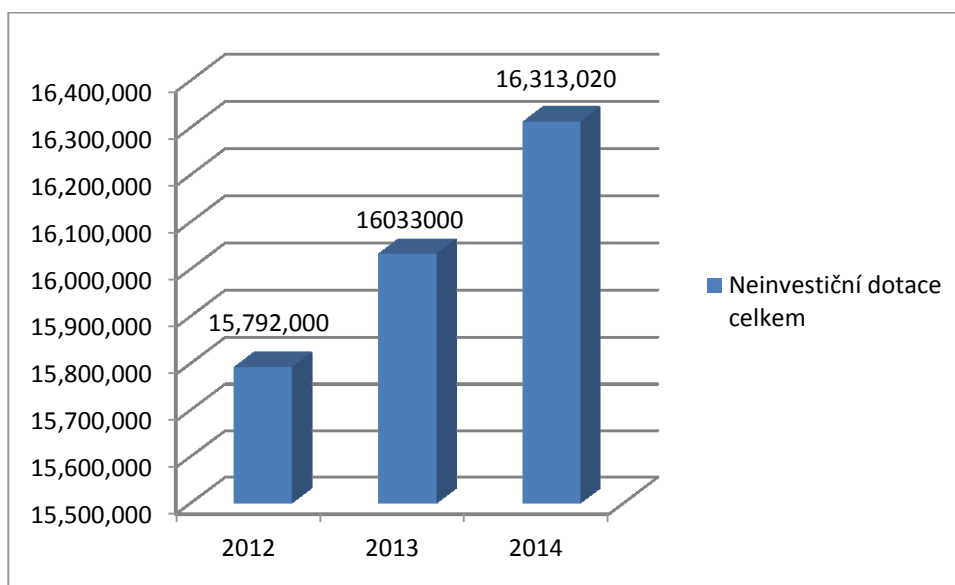
Rozvojový program „Zvýšení platů pracovníků regionálního školství“ byl program vyhlášen ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Finanční prostředky z tohoto rozvojového programu byly účelově určeny na platy a související zákonné odvody pro zaměstnance právnických osob, kteří jsou odměňováni dle § 109 odst. 3 zákoníku práce.

⁵⁴ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Rozvojový program podpora výuky vzdělávacího oboru další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v roce 2014* [online]. MŠMT [22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/rozvojovy-program-podpora-vyuky-vzdelavaciho-oboru-dalsi-1>

Prostředky na zajištění programu jsou poskytnuty stejným způsobem jako v případě programu uvedeného v předcházejícím odstavci. Tento program byl v roce 2014 zajištěn finančními prostředky ve výši 447 mil. Kč, Základní škola Kravaře obdržela dotaci ve výši 104 201 Kč.

Základní škole Kravaře, příspěvkové organizaci byly v roce 2014 poskytnuty neinvestiční dotace v celkové hodnotě 16 313 020 Kč.

V grafu níže jsou znázorněny a porovnány celkové výše neinvestičních dotací ze státního rozpočtu v letech 2012, 2013 a 2014.

Graf 4. 1 - Neinvestiční dotace celkem 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: vlastní zpracování)

V roce 2014 byly dotace ze státního rozpočtu ze všech sledovaných let nejvyšší, k této skutečnosti přispěly především peněžní prostředky poskytnuté ZŠ Kravaře v rámci programu Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, Rozvojového programu Zvýšení platů pedagogických pracovníků regionálního školství a Rozvojového programu Zvýšení platů pracovníků regionálního školství.

4.3.4 Vlastní zdroje

Školy mohou získávat prostředky i prostřednictvím vlastní iniciativy. Vlastní zdroje Základní školy Kravaře, příspěvkové organizace tvoří finanční prostředky získané z doplňkové a jiné činnosti. Tomuto se budeme věnovat v následujících kapitolách práce.

4.4 Hospodaření ZŠ – hlavní činnost

Název položky		2012	2013	2014
NÁKLADY CELKEM		22 658 959,80	22831 313,49	22 994 052,84
Náklady z činnosti		22 658 959,80	22831 313,49	22 994 052,84
Spotřeba materiálu	501	3 567 022,99	3573 682,14	3 756 943,48
Spotřeba energie	502	1 753 683,15	1727 759,00	1 516 815,59
Opravy a udržování	511	204 747,00	698 559,70	634 616,07
Cestovné	512	12 880,00	16 427,00	42 287,00
Náklady na reprezentaci	513	14 974,80	0,00	0,00
Ostatní služby	518	476 273,96	395 214,56	594 811,31
Mzdové náklady	521	12 167 661,00	11596 815,00	11 761 649,00
Zákonné sociální pojištění	524	4 002 337,00	3887 740,00	3 909 317,00
Jiné sociální pojištění	525	48 508,00	47 247,00	47 865,00
Zákonné sociální náklady	527	118 512,00	114 968,00	115 422,00
Jiné daně a poplatky	538	0,00	1 000,00	447,69
Jiné pokuty a penále	542	0,00	500,00	0,00
Ostatní náklady z činnosti	549	78 630,00	83 010,00	85 040,00
Odpisy dlouhodobého majetku	551	137 387,90	52 195,00	41 237,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	76 342,00	636 196,09	487 601,70
VÝNOSY CELKEM		22 595 111,00	22862 970,00	22 956 889,98
Výnosy z činnosti		2 773 199,00	2 829 970,00	2 878 869,98
Výnosy z prodeje služeb	602	2 753 199,00	2 686 889,00	2 726 255,00
Čerpání fondů	648	20 000,00	143 081,00	98 614,98
Ostatní výnosy z činnosti	649	0,00	0,00	54 000,00
Výnosy z transferů		19 821 912,00	20033 000,00	20 078 020,00
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	19 821 912,00	20033 000,00	20 078 020,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		-63 848,80	31 656,51	-37 162,86

Tab. 4. 8 – Náklady a výnosy hlavní činnosti v letech 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

V následujících podkapitolách budou náklady a výnosy sledovány odděleně. Nejprve se zaměříme na náklady hlavní činnosti vynaložené v letech 2012 – 2014.

4.4.1 Náklady hlavní činnosti v letech 2012 - 2014

Náklady	2012	2013	2014
Spotřeba materiálu	15,7422 %	15,6525 %	16,3388 %
Spotřeba energie	7,7395 %	7,5675 %	6,5966 %
Opravy a udržování	0,9036 %	3,0597 %	2,7599 %
Cestovné	0,0568 %	0,0719 %	0,1839 %
Náklady na reprezentaci	0,0661 %	0,0000 %	0,0000 %
Ostatní služby	2,1019 %	1,7310 %	2,5868 %
Mzdové náklady	53,6991 %	50,7935 %	51,1508 %
Zákonné sociální pojištění	17,6634 %	17,0281 %	17,0014 %
Jiné sociální pojištění	0,2141 %	0,2069 %	0,2082 %
Zákonné sociální náklady	0,5230 %	0,5036 %	0,5020 %
Jiné daně a poplatky	0,0000 %	0,0044 %	0,0019 %
Jiné pokuty a penále	0,0000 %	0,0022 %	0,0000 %
Ostatní náklady z činnosti	0,3470 %	0,3636 %	0,3698 %
Odpisy dlouhodobého majetku	0,6063 %	0,2286 %	0,1793 %
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	0,3369 %	2,7865 %	2,1206 %
Celkem	100 %	100 %	100 %

Tab. 4. 9 – Procentuální zastoupení jednotlivých položek nákladů (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Pokud se podíváme na náklady jako na celek, zjistíme, že s přibývajícími léty docházelo k jejich růstu. V roce 2013 došlo k nárůstu nákladů v absolutní výši o 172 353,69 Kč, v procentním vyjádření vzrostly o 0,76 %. O rok později bylo vynaloženo o 162 739,35 Kč více peněžních prostředků než v roce 2013, což znamenalo 0,71% nárůst.

Nejvýznamnější nákladovou položku ve všech sledovaných letech představovaly mzdové náklady. Nejvyšší mzdové náklady byly zaznamenány v roce 2012, kdy činily 12 167 661 Kč, tedy 53,70 % celkových nákladů na hlavní činnost. V následujícím roce mzdové náklady poklesly na 11 596 815 Kč (50,79 % celkových nákladů na hlavní činnost), snížily se

oproti předchozímu období o 4,7 %. V roce 2014 dosahovaly mzdové náklady 11 761 649 Kč (51,15 % celkových nákladů na hlavní činnost), narostly tedy oproti roku 2013 o 1,4 %.

Rok	2012	2013	2014
Přepočtený stav	44,04	42,45	42,48
Fyzický stav	48	52	51

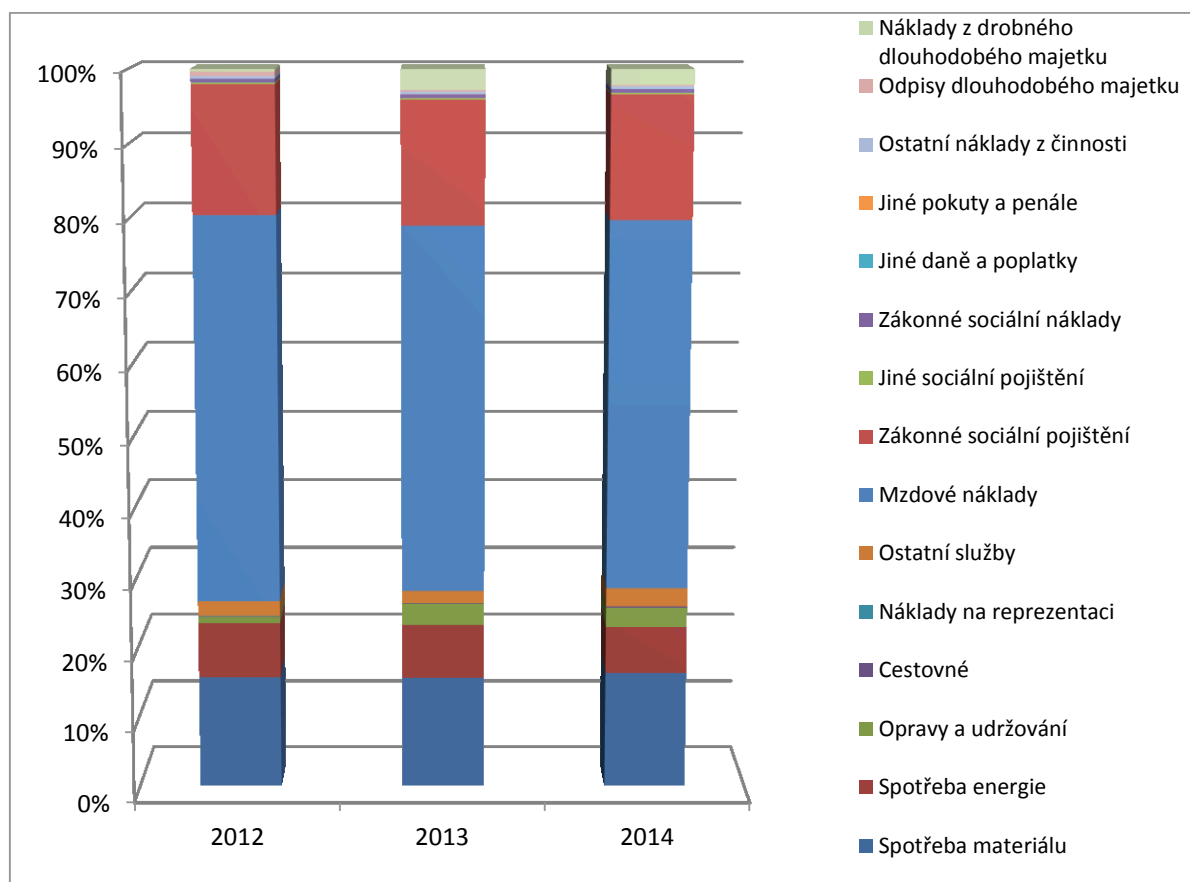
Tab. 4. 10 – Počet zaměstnanců v ZŠ Kravaře v letech 2012 – 2014 (Zdroj: interní materiály ZŠ Kravaře, vlastní zpracování)

Další významnou nákladovou položkou představovalo zákonné sociální pojištění, které se vyvíjelo stejným způsobem jako mzdové náklady. To znamená, že nejvyšší hodnoty tyto náklady dosáhly v roce 2012 (4 002 337 Kč), kdy činily 17,66 % celkových nákladů na hlavní činnost. V roce 2013 náklady na zákonné sociální pojištění poklesly na 3 887 740 Kč, 17,03 % CN (došlo k poklesu o 2,9 % oproti předchozímu roku). V následujícím roce sice náklady na sociální pojištění vzrostly na 3 909 317 Kč, tedy o 0,56 % oproti roku 2013.

Třetí největší položkou byla ve všech třech letech spotřeba materiálu. Náklady na spotřebu materiálu v průběhu sledovaných let stoupaly. V roce 2012 činily 3 567 022,99 Kč, o rok později byl zaznamenán jejich nárůst o 0,2 % na 3 573 682,14 Kč. V posledním sledovaném roce byly vynaloženy náklady na spotřebu materiálu ve výši 3 756 943,48 Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 5,13 %.

Náklady na energii se vyvíjely opačným způsobem, nejnákladnější byl v tomto ohledu rok 2012, kdy byly vynaloženy prostředky ve výši 1 753 683,15 Kč, v roce 2013 se náklady na energii snížily o 1,48 % na 1 727 759,00 Kč, v roce 2014 opět náklady poklesly, tentokrát o 12,21 %. Důvodem výrazného snížení těchto konkrétních nákladů v roce 2014 byla úspora způsobená snížením plateb za plyn. Město Kravaře, které je zřizovatelem školy, sloučilo veškeré platby za plyn u všech svých institucí a přešlo k jiné společnosti. V předchozích letech plyn Základní škole Kravaře dodávala společnost Severomoravské plynárny, nyní Pražská plynárenská. Ostatní položky nákladů na hlavní činnost nebyly v takovém rozsahu a představovaly 3 % a méně z celku.

V grafu níže jsou znázorněny položky nákladů hlavní činnosti a jejich procentuální zastoupení pro jejich snazší porovnání v jednotlivých letech.

Graf 4. 2 – Struktura nákladů hlavní činnosti 2012 – 2014 (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

4.4.2 Výnosy hlavní činnosti v letech 2012 - 2014

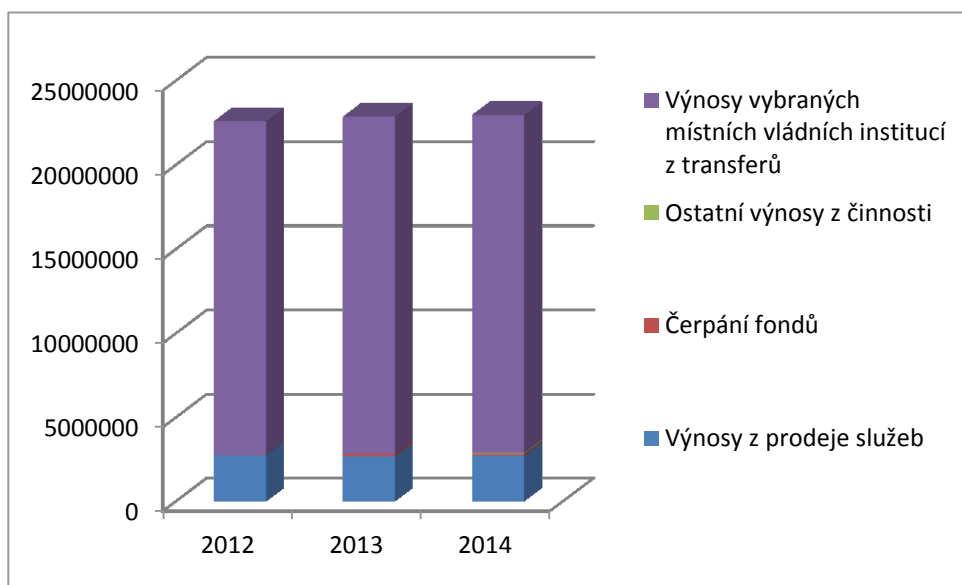
Nyní se přesuneme k výnosům hlavní činnosti. V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé položky výnosů hlavní činnosti v procentuálním vyjádření.

	2012	2013	2014
Výnosy z prodeje služeb	12,1849 %	11,7521 %	11,8755 %
Čerpání fondů	0,0885 %	0,6258 %	0,4296 %
Ostatní výnosy z činnosti	0 %	0 %	0,2352 %
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	87,7266 %	87,6220 %	87,4597 %
Celkem	100 %	100 %	100 %

Tab. 4. 11 – Procentuální zastoupení jednotlivých položek výnosů hlavní činnosti v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Nejvýznamnější položku výnosů hlavní činnosti představovaly výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů, které ve všech sledovaných letech znamenaly více než 87% celkových výnosů Základní školy Kravaře, příspěvkové organizace. Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů jsou získávány prostřednictvím dotací z krajských rozpočtů. Tyto výnosy v roce 2013 vzrostly oproti roku 2012 z 19 821 912 Kč na 20 033 000 Kč, tedy o 1,1 %. V roce 2014 činily výnosy z transferů 20 078 020, což znamená, že se opět vzrostly, tentokrát o 0,2 % oproti předchozímu roku.

Výnosy z prodeje služeb byly rovněž významné, ve sledovaných letech představovaly okolo 12 % celkových výnosů z hlavní činnosti. Nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2012 (2 753 199 Kč), o rok později poklesly o 2,41 % na 2 686 889 Kč, poté opět vzrostly o 1,47 % na 2 726 255 Kč. Ostatní položky výnosů byly zanedbatelné.

Graf 4. 3 – Struktura výnosů hlavní činnosti 2012 – 2014 (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

4.5 Hospodaření ZŠ – doplňková činnost

Okruhy doplňkové činnosti, které Základní škole Kravaře povolil zřizovatel (město Kravaře) již byly uvedeny v kapitole 4.2.2. Jde o pořádání sportovních, kulturních a výchovních akcí, pronájem věcí, specializovaný maloobchod a poskytování stravovacích služeb.

Doplňková činnost má v hospodaření školy nezanedbatelný význam. Způsob vedení doplňkové činnosti je stanoven vnitřním organizačním předpisem takovým způsobem, aby nenarušovala hlavní činnost organizace. Cílem doplňkové činnosti je posílení zdrojů (využití

volných kapacit školy, dofinancování potřeb hlavní činnosti) a využití vytvořeného zisku pro další rozvoj školy.

		2012	2013	2014
NÁKLADY CELKEM		485 177,00	514 914,63	519 663,71
Náklady z činnosti		485 177,00	514 914,63	519 663,71
Spotřeba materiálu	501	209 136,00	299 516,63	296 814,7
Opravy a udržování	511	0,00	2 459,00	0,00
Cestovné	512	6 170,00	1 834,00	1 654,00
Ostatní služby	518	9 260,00	24 464,00	44 788,01
Mzdové náklady	521	183 551,00	133 859,00	130 266,00
Zákonné sociální pojištění	524	64 109,00	45 511,00	44 291,00
Jiné sociální pojištění	525	2 875,00	562,00	547,00
Zákonné sociální náklady	527	1 886,00	1 339,00	1 303,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	8 190,00	5 370,00	0,00
VÝNOSY CELKEM		485 666,03	523 612,59	520 253,71
Výnosy z činnosti		475 085,73	518 419,00	515 559,00
Výnosy z prodeje služeb	602	230 736,00	237 775,00	228 618,00
Výnosy z pronájmu	603	135 862,00	128 037,00	136 931,00
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	108 488,00	152 607,00	150 010,00
Finanční výnosy		10 580,30	5 193,59	4 694,71
Úroky	672	10 580,30	5 193,59	4 694,71
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		489,03	8 697,96	590,00

Tab. 4. 12 – Náklady a výnosy hlavní činnosti v letech 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

4.5.1 Náklady doplňkové činnosti v letech 2012 - 2014

Celkové náklady doplňkové činnosti v průběhu let 2012 – 2014 stoupaly. V roce 2013 oproti roku 2012 tyto náklady stouply o 29 737,63 Kč, tedy o 6,12 %. Největší vliv na tento nárůst měla spotřeba materiálu, náklady na spotřebu materiálu meziročně vzrostly o 44,32 %.

Náklady v roce 2014 znovu oproti předcházejícímu roku vzrostly, tentokrát však pouze o 4 749,08 Kč, což způsobilo vzrůst nákladů o necelé 1 %. Složení a výše nákladů se totiž téměř nezměnily.

	2012	2013	2014
Spotřeba materiálu	43,1051 %	58,1682 %	57,1167 %
Opravy a udržování	0,0000 %	0,4776 %	0,0000 %
Cestovné	1,2717 %	0,3562 %	0,3183 %
Ostatní služby	1,9086 %	4,7511 %	8,6187 %
Mzdové náklady	37,8318 %	25,9963 %	25,0674 %
Zákonné sociální pojištění	13,2135 %	8,8386 %	8,5230 %
Jiné sociální pojištění	0,5926 %	0,1091 %	0,1053 %
Zákonné sociální náklady	0,3887 %	0,2600 %	0,2507 %
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1,6880 %	1,0429 %	0,0000 %
Celkem	100 %	100 %	100 %

Tab. 4. 13 - Procentuální zastoupení jednotlivých položek nákladů doplňkové činnosti (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

4.5.2 Výnosy doplňkové činnosti v letech 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Výnosy z prodeje služeb	47,5092 %	45,4105 %	43,9436 %
Výnosy z pronájmu	27,9744 %	24,4526 %	26,3200 %
Jiné výnosy z vlastních výkonů	22,3380 %	29,1450 %	28,8340 %
Úroky	2,1785 %	0,9919 %	0,9024 %
Celkem	100 %	100 %	100 %

Tab. 4. 14 - Procentuální zastoupení jednotlivých položek výnosů doplňkové činnosti (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Nejvýznamnější položku výnosů doplňkové činnosti představovaly výnosy z prodeje služeb. Ty se pohybovaly v rozmezí 43 % - 47 % celkových výnosů z doplňkové činnosti. Výnosy z pronájmu prostor (pronájem nevyužitých prostor tělocvičen v odpoledních hodinách pro různé obecní organizace, sportovní kluby a soukromé osoby – především pro tělovýchovné aktivity Centra volného času Kravaře, Sboru dobrovolných hasičů a sportovní oddílů) a jiné výnosy z vlastních výkonů byly rovněž významné a pohybovaly se mezi 22 % – 29 %.

Nejvyšší výnosy doplňkové činnosti Základní škola Kravaře zaznamenala v roce 2013, kdy dosáhly výše 523 612,59 Kč a vzrostly oproti roku 2012 o 7,81 %. O rok později nepatrně poklesly, konkrétně o 0,64 %.

4.6 Výsledek hospodaření v letech 2012 - 2014

Tato kapitola je věnována ucelenému pohledu na vývoj výsledku hospodaření v letech 2012 – 2014. Výsledek hospodaření je definován jako rozdíl mezi dosaženými výnosy a vynaloženými náklady. Pokud jsou výnosy vyšší než náklady, organizace vykazuje zisk, v opačném případě vykazuje ztrátu. Již v předchozí části práce bylo zmíněno, že hlavním cílem příspěvkových organizací není dosažení zisku, nýbrž účelové a účelné vynakládání finančních prostředků.

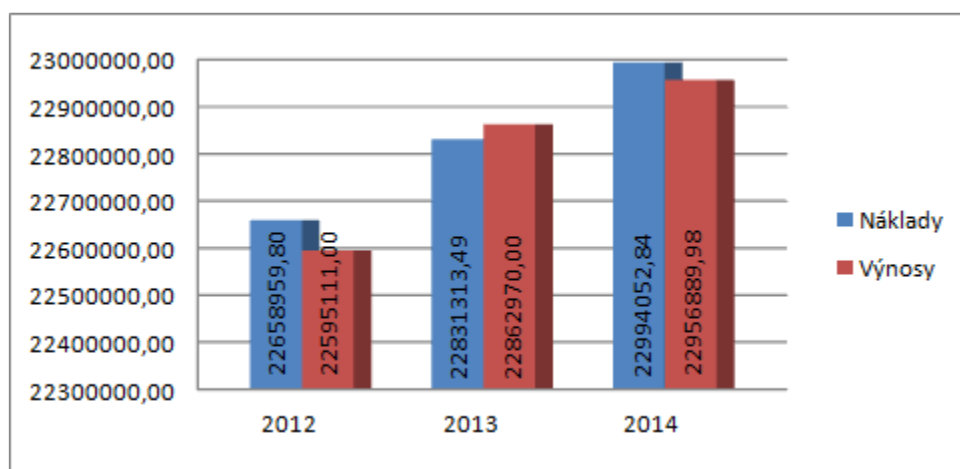
4.6.1 Výsledek hospodaření z hlavní činnosti

Výsledku hospodaření se budeme věnovat odděleně. Nejprve se podíváme na výsledek hospodaření hlavní činnosti, který tvoří rozdíl mezi výnosy z hlavní činnosti a náklady na hlavní činnost.

	2012	2013	2014
Náklady	22 658 959,80	22 831 313,49	22 994 052,84
Výnosy	22 595 111,00	22 862 970,00	22 956 889,98
Výsledek hospodaření	- 63 848,80	31 656,51	-37 162,86

Tab. 4. 15 – Výsledek hospodaření z hlavní činnosti v letech 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

Základní škola Kravaře, příspěvková organizace ve dvou ze sledovaných let dosahovala v hlavní činnosti záporného výsledku hospodaření. V roce 2012 činila ztráta 63 848,80 Kč, v roce 2014 37 162,86 Kč. Oproti tomu bylo v roce 2013 dosaženo kladného výsledku hospodaření ve výši 31 656,51 Kč.

Graf 4. 4 – Náklady a výnosy hlavní činnosti v letech 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

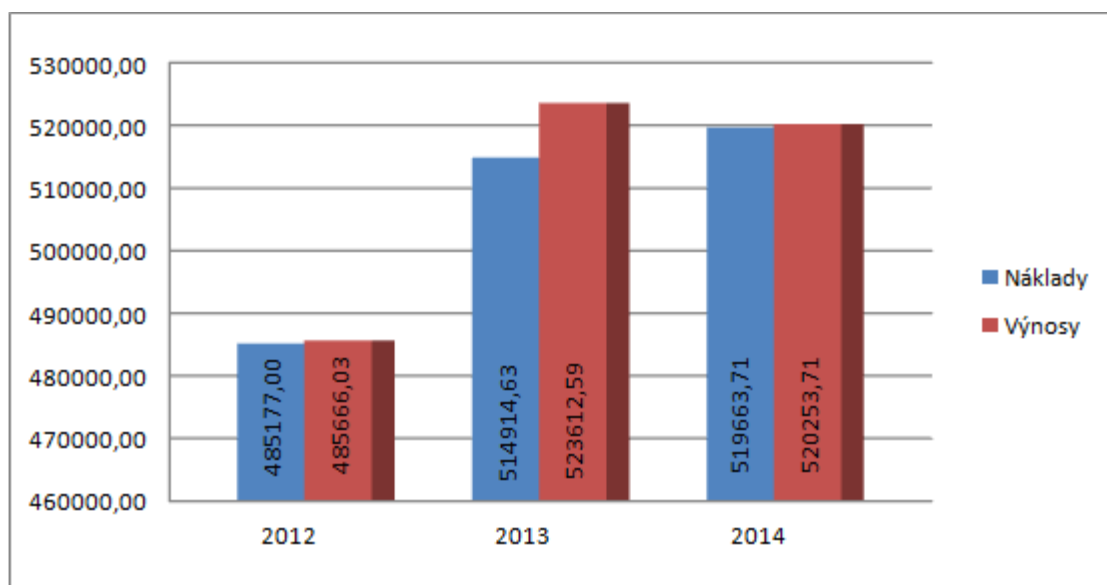
4.6.2 Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti

Nyní se přesuneme k výsledku hospodaření z doplňkové činnosti, který představuje rozdíl mezi výnosy z doplňkové činnosti a náklady doplňkové činnosti.

	2012	2013	2014
Náklady	485 177,00	514 914,63	519 663,71
Výnosy	485 666,03	523 612,59	520 253,71
Výsledek hospodaření	489,03	8 697,96	590,00

Tab. 4. 16 – Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti v letech 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

V hospodářské činnosti ZŠ Kravaře ve všech sledovaných letech 2012 - 2014 dosahovala kladného, tedy zlepšeného výsledku hospodaření. Nejvyššího kladného výsledku hospodaření bylo dosaženo v roce 2013, kdy byl výrazně vyšší než v ostatních letech. V roce 2012 a 2014 byly náklady a výnosy téměř vyrovnané a zisk z doplňkové činnosti byl proto minimální.

Graf 4. 5 – Náklady a výnosy z doplňkové činnosti v letech 2012 – 2014 v Kč (Zdroj: Výkazy zisku a ztráty 2012, 2013 a 2014, vlastní zpracování)

4.7 Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti

Tento ukazatel udává, v jaké míře je pokryta ztráta z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti. V případě, že je výsledek hospodaření hlavní činnosti kladný či se rovná

nule, není možné ukazatel kvantifikovat. Ztráta z hlavní činnosti byla vykazována jen v letech 2012 a 2014, z tohoto důvodu je při počítání ukazatele rok 2013 vynechán.

$$Z'' = \frac{\text{zisk } D\check{C}}{\text{ztráta } H\check{C}} \cdot 100$$

Rok	2012	2014
Zisk (doplňková činnost)	489,03 Kč	590,00 Kč
Ztráta (hlavní činnost)	63 848,80 Kč	37 162,86 Kč
Z" (hlavní činnost)	0,77 %	1,59 %

Tab. 4. 17 – Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti

Z tohoto vyplývá, že je doplňková činnost pro Základní školu Kravaře přínosem, jelikož vytváří zisk, kterým pokrývá část ztráty v hlavní činnosti, byť minimální. Rovněž díky ní dochází k efektivnějšímu využívání majetku.

4.8 Rentabilita nákladů doplňkové činnosti

Rentabilita nákladů poměřuje užitný efekt v podobě zisku s prostředky, jež bylo nutné k jeho tvorbě vynaložit. Vyjadřuje tedy, kolik Kč nákladů musela organizace vynaložit, aby dosáhla 1 Kč zisku. Cílem je dosažení co nejvyšší nákladové rentability.⁵⁵

$$r_{ND\check{C}} = \frac{VH_{D\check{C}}}{N_{D\check{C}}} \cdot 100$$

Rok	Náklady DČ	Výsledek hospodaření z DČ	Rentabilita (v %)
2012	485 177,00 Kč	489,03 Kč	0,10
2013	514 914,63 Kč	8 697,96 Kč	1,69
2014	519 663,71 Kč	590,00 Kč	0,11

Tab. 4. 18 - Rentabilita nákladů doplňkové činnosti 2012 – 2014

Z výpočtu tohoto ukazatele vyplývá, že doplňková činnost ve sledovaných letech hraničila s nerentabilitou.

⁵⁵ KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 978-80-7179-778-4.

5. Závěr

Cílem této práce bylo nastínění fungování příspěvkových organizací a poukázání na rozdíly mezi nimi a dále analýza hospodaření Základní školy Kravaře, příspěvkové organizace v průběhu let 2012 – 2014 a porovnání těchto let mezi sebou.

V prvních dvou částech práce jsem srovnávala příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem s příspěvkovými organizacemi zřízenými organizační složkou státu. Došla jsem k závěru, že přestože mají organizace rozdílnou právní úpravu, tak rozdíly mezi nimi nejsou příliš velké. Oba typy příspěvkových organizací mají právní subjektivitu, nejsou zřizovány za účelem podnikání a dosažení zisku, vznikají vydáním zřizovací listiny svým zřizovatelem a hospodaří z jeho rozpočtu a tvoří fondy. Oba dva typy organizací rovněž tvoří rezervní fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb. PO zřízené územním samosprávným celkem dále tvoří investiční fond, PO zřízené organizační složkou státu fond reprodukce majetku, který je obdobou investičního fondu.

Dále jsem se věnovala příspěvkovým organizacím v odvětví školství, konkrétně v Moravskoslezském kraji. Tento kraj byl v roce 2013 zřizovatelem 229 příspěvkových organizací, z nichž drtivá většina (187 příspěvkových organizací) byla zřízena v odvětví školství.

V praktické, respektive ve třetí a zároveň poslední části práce jsem se zabývala hospodařením Základní školy Kravaře, příspěvkové organizace. Nejprve jsem školu představila a nastínila změny týkající se školy, jmenovitě změny v názvu organizace ze „Základní škola Kravaře, okres Opava, příspěvková organizace“ na „Základní škola Kravaře, příspěvková organizace“ a další změny obsažené v dodatcích zřizovací listiny.

Posléze jsem se zaměřila na zdroje financování této školy. Škola hospodařila s příspěvkem svého zřizovatele, tedy města Kravaře, s fondy, příspěvkem ze státního rozpočtu a s příjmy z vlastní činnosti. Příspěvky zřizovatele byly v letech 2012 a 2014 přečerpány, v roce 2013 nebyly dotace vyčerpány v celé své výši. Co se týče dotací ze státního rozpočtu, ty byly v letech 2012 - 2014 vždy vyčerpány v plné výši a nemusely tedy být vráceny poskytovateli při finančním vypořádání. Nejvíce prostředků bylo vždy poskytnuto na přímé náklady na vzdělávání, v posledním roce ZŠ Kravaře obdržela i dotace v rámci třech programů - Podpora výuky vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v roce 2014, Rozvojový program Zvýšení platů

pedagogických pracovníků regionálního školství v roce 2014 a Rozvojový program Zvýšení platů pracovníků regionálního školství v roce 2014.

V kapitole 4.6 jsem zmínila, že Základní škole Kravaře nebyly mezi lety 2012 – 2014 poskytnuty žádné dary, ty by škole však v mnoha ohledech prospěly. Potenciální dary by totiž mohly být použity na zajištění základních činností školy, kupříkladu pro nákup vybavení do tříd a dalších prostor školy. Se školou lze uzavřít darovací smlouvu, v níž je přímo definován účel použití daru, a tak by si dárci mohl být jist, že budou prostředky použity pouze pro stanovený účel. Dary by samozřejmě nemusely být jen v podobě finanční, ale škola by jistě uvítala rovněž dary věcné. Na rozdíl od webových stránek mnoha jiných škol, Základní škola Kravaře na svých stránkách nikterak neuvádí možnost přispět. Domnívám se, že výzva k přispění s uvedením konkrétních příkladů, k čemu by peníze byly použity, případně výčet věcí, které škola potřebuje, by mohla veřejnost inspirovat k poskytnutí finančního nebo věcného daru. Stejně tak by zveřejnění jmen sponzorů a poděkování dotyčným mohlo povzbudit ostatní k obdobnému jednání.

Hospodaření školy jsem sledovala odděleně pro hlavní činnost a doplňkovou činnost. Náklady hlavní činnosti s přibývajícími lety rostly, nejvýznamnější položku těchto nákladů představovaly ve všech letech mzdové náklady. Dalšími významnými nákladovými položkami bylo zákonné sociální pojištění a spotřeba materiálu. Rovněž výnosy hlavní činnosti v průběhu let měly rostoucí tendenci. Téměř 90 % těchto výnosů představovaly výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů. I u doplňkové činnosti si lze povšimnout rostoucích nákladů, nejvyšší nákladovou položkou byla spotřeba materiálu následovaná mzdovými náklady. V souvislosti s výnosy doplňkové činnosti bych chtěla zmínit především výnosy z prodeje služeb a výnosy z pronájmu, tedy zejména výnosy z pronájmu nevyužitých prostor tělocvičen.

V závěru jsem sledovala vývoj hospodářského výsledku. Nejprve jsem se věnovala výsledku hospodaření hlavní činnosti. Ten byl v letech 2012 a 2014 záporný, Základní škola tedy vykazovala ztrátu, a v roce 2013 naopak hospodářský výsledek přesáhl nulu a byl zaznamenán zisk ve výši 31 656,51 Kč. V doplňkové činnosti škola vykazovala zisk ve všech sledovaných letech. Nejvyšší byl v roce 2013, kdy dosáhl výše 8 697,96 Kč, v ostatních letech byly náklady a výnosy téměř vyrovnané a zisk z doplňkové činnosti byl proto minimální.

V případě, že bude Základní škola Kravaře v následujících obdobích vykazovat příznivé výsledky, bude moci pokračovat v modernizaci odborných učeben, v obnově učeben

kmenových, v další modernizaci počítačové techniky, také bude moci realizovat dlouhodobě plánovanou rekonstrukci školního hřiště a celého venkovního areálu školy a po všech stránkách zmodernizovat tělocvičny. Z pronájmu školního hřiště by škole mohly plynout výnosy, které by pozitivně ovlivnily zisk z doplňkové činnosti.

Seznam použité literatury a pramenů

Odborné monografie a vysokoškolské učebnice

- [1] HAVLAN, Petr. *Veřejný majetek*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 169 s. ISBN 978-80-210-5606-0.
- [2] HRYZLÁKOVÁ, Eliška. *Majetek příspěvkové organizace*. 1. vyd. Praha: Dashöfer, 2012. 93 s. ISBN 978-80-86897-66-0.
- [3] KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 978-80-7179-778-4.
- [4] MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla; TÉGL, Petr. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací územního samosprávného celku* 2011. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 152 s. ISBN 978-80-7263-664-8.
- [5] MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, sv. Účetnictví, daně, 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4.
- [6] NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. 167 s. ISBN 978-802-4519-234.
- [7] OTRUSINKOVÁ, Milana. *Hospodaření nepodnikatelských organizací*. 1. vyd. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. 132 s. ISBN 978-80-7318-789-7.
- [8] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [9] PUŠKINOVÁ, Monika. *Právo pro ředitele škol v kostce*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014. 324 s. ISBN 978-80-7478-397-5.
- [10] REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-8692-954-5.
- [11] SALAMON, Lester M. a Helmut K. ANHEIER. *Social origins of civil society: explaining the nonprofit sector cross-nationally*. Baltimore: The Johns Hopkins University. Institute for policy studies, 1996. 44 s. ISBN 1-886333-26-2.

[12] SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2012 pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, 2012. 709 s. ISBN 978-802-6027-805.

[13] STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012. 172 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

Elektronické dokumenty a ostatní

[14] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Metodické vysvětlivky k obsahu údajů Mzdy a platy, ostatní platby za provedenou práci – OPPP (ostatní osobní náklady – OON), evidenční počet zaměstnanců* [online]. MŠMT [20. 3. 2015]. Dostupné z:

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:7Pw5tDq3nUJ:www.msmt.cz/file/27675/download/+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

[15] MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Rozvojový program podpora výuky vzdělávacího oboru další cizí jazyk rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v roce 2014* [online]. MŠMT [22. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/rozvojovy-program-podpora-vyuky-vzdelavaciho-oboru-dalsi-1>

[16] POSPÍŠIL, Petr, Blanka ŠTEFANKOVÁ a Ivana DURCZOKOVÁ. Příspěvkové organizace územního samosprávného celku - proces zřízení a zřizovací listina. In: <http://www.ucetnikavarna.cz>. [online]. [2. 1. 2015]. Dostupné z: [http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9368v12187-prispevkove-organizace-uzemniho-samospravneho-celku-proce/?search_query=\\$issue=34I72](http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9368v12187-prispevkove-organizace-uzemniho-samospravneho-celku-proce/?search_query=$issue=34I72)

[17] ŠKARABELOVÁ, Simona. Vymezení pojmu nestátní nezisková organizace. In: *Centrum pro výzkum neziskového sektoru* [online]. [24. 2. 2015]. Dostupné z: http://www.e-cvns.cz/soubory_diskuze/vymezeni:nno.pdf

[18] Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2013. In: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>. [online]. [8. 1. 2015]. Dostupné z: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/fin_zu_2013.html#p08_4

Právní předpisy

[19] Nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

[20] Směrnice Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j.: 28 768/2005-45 ze dne 12. prosince 2005

[21] Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

[22] Vyhláška federálního ministerstva financí č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem

[23] Vyhláška ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb

[24] Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

[25] Zákon č. 29/1984, o soustavě základních škol, středních škol a vyšších škol, ve znění pozdějších předpisů

[26] Zákon č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

[27] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

[28] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[29] Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů

[30] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

[31] Zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

[32] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

[33] Zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve znění pozdějších předpisů

Seznam zkratek

CN – celkové náklady

ČR – Česká republika

FKaSP – fond kulturních a sociálních potřeb

KÚ – krajský úřad

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NIV – neinvestiční výdaje

NO – neziskové organizace

ONIV – ostatní neinvestiční výdaje

OON – ostatní osobní náklady

PO – příspěvková organizace

ROP – Regionální operační program

VH – výsledek hospodaření

ZŠ – základní škola

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. 4. 2015

Veronika Gratková
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Objemy provozních prostředků poskytnutých příspěvkovým organizacím v odvětví školství (v tis. Kč)

Příloha č. 2 – Objemy investičních prostředků poskytnutých příspěvkovým organizacím v odvětví školství (v tis. Kč)